

Številka: 007-137/2015/15
Ljubljana, 28.5.2015
EVA 2015-2550-0094
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si

ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 1

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (skrajšani postopek) – predlog za obravnavo

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (EVA 2015-2550-0094) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Prejmejo:

- ministrstva in vladne službe

V vednost:

- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, gp.svz@gov.si;
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, gp.ukom@gov.si.

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah Državni zbor Republike Slovenije obravnava po skrajšanem postopku. Gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, potrebne zaradi izvedbe ukrepov reorganizacije na področju upravljanja z vodami v skladu s sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 35500-1/2015/17 z dne 5.3.2015. Spremembe in dopolnitve zakona vsebujejo tudi podaljšanje prehodnega obdobja glede plačevanja za nazaj za rabo vode še za leti 2014 in 2015, kar predstavlja izvedbo popravljalnih ukrepov, ki so izhajala iz Revizijskega poročila Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je izvedlo revizijo učinkovitosti poslovanja

Ministrstva za kmetijstvo in okolje pri izvajanju Zakona o vodah in predpisov, izdanih na podlagi Zakona o vodah na podlagi Sklepa o izvedbi revizije št. 3260-1/2011/7 z dne 26.5.2011. Nadalje predlagani zakon predstavlja tudi izvedbo ukrepov Vlade Republike Slovenije za rebalans proračuna glede znižanja stroškov za delovanje občin na področju obračunavanja nadomestil za stavbne pravice ter zagotovitev pravne podlage za izvedbo izrednih ukrepov v primerih, ko po naravni nesreči še vedno obstaja povečana stopnja ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka
 Leon Behin, generalni direktor Direktorata za vode in investicije
 mag. Luka Štravs, vodja Sektorja za upravljanje z vodami

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Irena Majcen, ministrica
 mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka
 Leon Behin, generalni direktor Direktorata za vode in investicije
 mag. Luka Štravs, vodja Sektorja za upravljanje z vodami
 Mateja Tavčar, sekretarka, Direktorat za vode in investicije

5. Kratek povzetek gradiva

Poglavitni namen spremembe oziroma dopolnitve veljavnega zakona o vodah je zagotoviti pravno podlago za izvedbo reorganizacije na področju upravljanja z vodami, in sicer za ustanovitev Direkcije Republike Slovenije za vode kot organa v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. S sklepom št. 35500-1/2015/17 z dne 5.3.2015 je Vlada RS Ministrstvu za okolje in prostor naložila predložitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah v obravnavo. Reorganizacija na področju upravljanja z vodami bo izvedena z združitvijo upravljalških nalog na področju voda ter prenosom določenih pristojnosti na Ministrstvo za okolje in prostor oziroma na Direkcijo Republike Slovenije za vode, ki bo kot organ v sestavi MOP začela izvajati naloge upravljanja z vodami. Skladno s prenosom pristojnosti bo ministrstvo oziroma organ v sestavi ministrstva prevzelo uslužbenke Inštituta za vode Republike Slovenije. V skladu z navedenim je potrebno naloge Inštituta za vode Republike Slovenij, ki so določene z zakonom, ustrezno spremeniti, medtem ko bodo pristojnosti Direkcije RS za vode podrobneje določene s spremembo in dopolnitvijo Uredbe o organih v sestavi ministrstev. Poleg navedenega novela zakona podaljšuje prehodno obdobje plačil za rabo vode (nadomestila) za leti 2014 in 2015, saj veljavna zakonodaja zajema obdobje le do 31.12.2013. V zvezi z znižanjem stroškov za delovanje občin na področju obračunavanja nadomestil za stavbne pravice sprememba zakona zagotavlja pravno podlago, da se iz Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti izvzamejo stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih ter druga ravnanja s temi zemljišči ter zagotavlja pravno podlago za pripravo in sprejem aktov, potrebnih za izvedbo vseh aktivnosti v času povečane stopnje ogroženosti.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE

d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR		
/samo, če izbere DA pod točko 6 a/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	4.2 mio EUR	4.2 mio EUR	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva	0	0	0	0
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
PP 558: Vodni sklad	4.2 mio EUR		4.2 mio EUR	
SKUPAJ:			8.4 mio EUR	

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

II. Finančne posledice za državni proračun	
<ul style="list-style-type: none"> - II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: - II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz: - II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: 	
7. b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR	
8. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	
<p>Gradivo je bilo objavljeno na portalu e-demokracija dne 20.5.2015..</p> <p>Gradivo je bilo obravnavano na Gospodarski zbornici Slovenije dne 21.5.2015.</p> <p>Prejeli smo mnenje Inštituta za vode Republike Slovenije.</p> <p>Upoštevane so bile vse relevantne pripombe zainteresirane javnosti.</p>	
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE

Irena Majcen
MINISTRICA

Priloga:

- osnutek Pravilnika o metodologiji za določanje vrednosti vodnih in priobalnih zemljišč v postopkih ravnanja s temi zemljišči.

jedro gradiva

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji:

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (EVA 2015-2550-0094) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Številka,
Ljubljana,

Priloga:

– Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1E)

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

PRILOGA JEDRO GRADIVA

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12 in 100/13; v nadaljnjem besedilu: Zakon o vodah) je bil sprejet v letu 2002 in je bil po tem nekajkrat spremenjen. Tako je bil na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08 in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZVO) razveljavljen 94. člen Zakona o vodah. Pozneje je bil Zakon o vodah še štirikrat dopolnjen oziroma spremenjen in sicer v letih 2008, 2012, 2013 in 2014.

Pred uveljavitvijo Zakona o vodah leta 2002 je varstvo voda pred onesnaževanjem in varstvo vodnih količin, varstvo pred poplavami, rabo in izkoriščanje voda ter druga vprašanja gospodarjenja z vodami urejal Zakon o vodah (Ur. l. SRS, št. 38/86, in Ur. l. RS, št. 15/91) in na njegovi podlagi izdani predpisi, pa tudi nekateri drugi zakonski predpisi, na primer Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Ur. l. SRS, št. 7/76, 8/76 in 29/86) ter Zakon o temeljnih vodnega režima, pomembnega za dve ali več republik oziroma avtonomnih pokrajin, in o meddržavnih vodah (Ur. l. SFRJ, št. 2/74 in 24/76).

Obstoječe stanje na področju izvajanja nalog upravljanja voda je z vidika organiziranosti že dlje časa prepoznano kot nezadovoljivo, kar se je posebej izkazalo v vrsti poplavnih dogodkov v letu 2014. Glede na to, da je voda vir preživetja, trajnostni vir za razvoj, ter da neučinkovito oziroma neustrezno upravljanje z vodami predstavlja nevarnost za življenje ljudi in škodo na premoženju, je Vlada RS na svoji 11. seji, dne 27. 11. 2014, Ministrstvu za okolje in prostor naložila, naj pripravi Predlog celovitih ukrepov za izvedbo reorganizacije področja urejanja voda. Na podlagi številnih poplavnih dogodkov in velikih škod v preteklih letih (ocenjuje se, da imamo tudi zaradi neprimerne in neučinkovite organiziranosti področja upravljanja z vodami v Sloveniji iz naslova škod kot posledice poplav najmanj 100 mio EUR škod letno na premoženju ljudi in gospodarstva) je ocenila, da sedanja organizacijska struktura ne omogoča učinkovitega izvajanja nalog v javnem interesu v zadostni meri, in da s konkretnimi aktivnostmi za ureditev učinkovitega sistema celostnega upravljanja z vodami ni mogoče več odlašati.

Za bolj učinkovito upravljanje voda je potrebno vzpostaviti sistem upravljanja z vodami na način, ki omogoča integralno upravljanje voda v Sloveniji tako, da izkoristimo vodni potencial Slovenije kot razvojno priložnost, in ne kot oviro v prostoru ter grožnjo za zdravje in premoženje njenih prebivalcev. Sistem celovitega upravljanja voda mora biti ustrezno organiziran in kadrovsko pokrit na nacionalni, regionalni in lokalni ravni na eni strani, ter mora zagotavljati pogoje za učinkovito izvajanje javne službe, izvajanje investicij, sodelovanje s stroko in deležniki na drugi strani.

Inštitut za vode Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Inštitut za vode) je javni zavod, ustanovljen za izvajanje določenih strokovnih in razvojnih nalog ministrstva. Specializiran je za upravljanje in nego voda. Nastal je s preoblikovanjem Vodnogospodarskega inštituta, osrednje slovenske ustanove na področju urejanja voda s 25-letno tradicijo. Naloge Inštituta za vode se nanašajo na izdelavo načrtov upravljanja z vodami, strokovno sodelovanje v postopku podeljevanja vodnih pravic, določanje meje vodnih in priobalnih zemljišč ter pripravo drugih strokovnih podlag s področja varstva in rabe voda. S predlagano spremembo oziroma dopolnitvijo zakona se določene pristojnosti Inštituta za vode prenesejo na Direkcijo Republike Slovenija za vode kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor ter pravna podlaga za premestitev zaposlenih na novoustanovljen organ v sestavi.

Predlagana novela v zvezi s podaljšanjem prehodnega obdobja za plačilo nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 uresničuje predvsem tri poglobitve cilje, in sicer:

1. zagotavljanje enakosti oz. enake obravnave vseh, ki vodo rabijo in še nimajo vodne pravice,
2. da subjekti zaradi tega ne bili bistveno dodatno finančno obremenjeni,
3. doseganje proračunske vzdržnosti.

Tako se predlaga podaljšanje plačila nadomestila za rabo vode po sistemu, kot ga je prvotno predpisal Zakon o vodah iz leta 2013 (Uradni list RS, št. 100/13), pri čemer se obdobje podaljša še za leti 2014 in 2015. Podaljšanje obdobja je potrebna zaradi tega, ker koncesijski akti še niso podeljeni v celoti, poleg navedenega pa še ni bila sprejeta Uredba o plačilu za vodno pravico, ki se podeli z vodnim dovoljenjem.

Zavezanci:

- uporabniki vode za proizvodnjo pijač (lastni vir-koncesija, odvzem iz objektov za pitno vodo-vodno dovoljenje), kopališča, ogrevanje, ki vodo rabijo, pa še niso pridobili koncesije ali vodnega dovoljenja, morajo plačati nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015,
- uporabniki vode za proizvodnjo pijač, ki jim je bilo izdano vodno dovoljenje, za proizvodnjo pijač, pa niso plačali za vodno pravico, morajo plačati plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015,
- pravna ali fizična oseba iz četrtega odstavka 199.b člena, ki ji je bilo vodno dovoljenje za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, izdano med 22. decembrom 2013 in 31. decembrom 2015.

Na področju stavbnih pravic za leto 2014 ugotavljamo sledeče:

- V letu 2014 je Agencija RS za okolje pripravila 36 pogodb o ustanovitvi stavbne pravice - vse za mostove (razen eno za počivališče, vendar pogodba še ni podpisana). Za viadukte ni podanih vlog.
- Sicer je 9/10 vlog za ustanovitev stavbne pravice za mostove, 1/10 stavbnih pravic se podeli v povezavi s posebno rabo vode (lokalnim skupnostim, pravnim in fizičnim osebam).
- Fizičnim in pravnim osebam se ne podeljuje stavbnih pravic za mostove.
- V letu 2014 je višina nadomestil znašala 329.534 EUR.

Zaradi preteklih dogodkov (poplav) ter nastale škode je iz razloga varnosti ljudi in premoženja potrebno v zakonu zagotoviti ustrezne pravne podlage za izvedbo del v času povečane stopnje ogroženosti, saj veljavna zakonodaja pri razlikovanju med intervencijo in povečane stopnje ogroženosti ni povsem jasna. S tem namenom predlog zakona predlaga odpravo nastale pravne in upravljalске praznine.

Predmet urejanja tega zakona

Predmet urejanja tega zakona je zagotovitev pravnih podlag za izvedbo reorganizacije v skladu s sklepom Vlade RS, št. 35500-1/2015/17 z dne 5.3.2015. V skladu z navedenim bodo zakonsko določene naloge Inštituta za vode ustrezno prilagojene in prenesene na nov organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na Direkcijo Republike Slovenije za vode. S predlagano rešitvijo se v zakonu zagotavlja pravna podlaga za prenos pristojnosti ter premestitev zaposlenih. Novela Zakona o vodah poleg navedena zagotavlja podaljšanje prehodnega obdobja za plačilo nadomestila za rabo vode, saj veljavna ureditev zajema le obdobje od 2005 do 31.12.2013, zato predlagamo podaljšanje obdobja tudi za leti 2014 in 2015. Za vodna in priobalna zemljišča novela zakona predpisuje izjemo glede veljavnosti Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 – ZDU-1G, 50/14, 90/14 – ZDU-1I in 14/15 – ZUUJFO) ter zagotavlja pravne podlage za izvedbo vseh aktivnosti države v času povečane stopnje ogroženosti, oziroma po koncu intervencije.

1.2 Predpisi, ki urejajo to področje

- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08 in 57/12),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12 in 92/13),

1.3 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/60/ES);
- Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (UL L št. 164 z dne 25. 6. 2008, str. 19);
- Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5.2.1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega

postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);

- Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27).

1.4 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

/

1.5 Odločbe ustavnega sodišča, ki vplivajo na področje urejanja

–U-I-19/05, U-I-340/96 in U-I-60/89

1.6 Odločbe Sodišča Evropske Unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

/

1.7 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po spremembi in/ali dopolnitvi obstoječega predpisa

Osnovni namen spremembe oziroma dopolnitve zakona o vodah je zagotoviti pravno podlago za izvedbo reorganizacije na področju upravljanja z vodami, in sicer z združitvijo upravljalških nalog na področju voda ter zagotoviti prenos določenih pristojnosti na Ministrstvo za okolje in prostor oziroma na Direkcijo RS za vode kot organ v sestavi ministrstva. Direkcija RS za vode bo ustanovljena s 1.9.2015, kot samostojni proračunski uporabnik pa bo začela delovati predvidoma s 1.1.2016. Skladno z navedenim je s spremembo Zakona o vodah potrebno zagotoviti tudi zakonsko podlago za prevzem uslužbencev s strani Inštituta za vode na Ministrstvo za okolje in prostor oziroma na Direkcijo Republike Slovenije za vode kot organ v sestavi ministrstva.

Predmet urejanja tega zakona je ureditev tj. dopolnitev prehodnih določb, tako da se obstoječim uporabnikom vode, ki bi morali pridobiti vodno pravico na podlagi koncesije, določa višino plačila v prehodnem obdobju, in sicer tako, da se čim bolj uresničuje načelo enakosti in primerljivosti med posameznimi kategorijami zavezancev zlasti glede na čas neplačevanja, uvaja pa take načine poravnave teh obveznosti, ki bodo čim manj obremenili gospodarske subjekte.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj upravljanja voda ter vodnih in priobalnih zemljišč je doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredelitvi ciljev upravljanja voda in z njimi povezanih programov ukrepov se upoštevajo tudi vplivi podnebnih sprememb.

2.2 Načela

Ključna načela, opredeljena v Zakonu o vodah, so:

- načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja,
- načelo dolgoročnega varstva kakovosti in smotrne rabe razpoložljivih vodnih virov,
- načelo zagotavljanja varnosti pred škodljivim delovanjem voda, ki izhaja iz potreb po varnosti prebivalstva in njihovega premoženja, ob upoštevanju delovanja naravnih procesov,
- načelo povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda,
- načelo sodelovanja javnosti, ki omogoča sodelovanje javnosti pri sprejemanju načrtov upravljanja voda,
- načelo upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti o naravnih zakonitostih.

Pri predlagani noveli Zakona o vodah je bilo upoštevano zlasti načelo enakopravnosti enakega obravnavanja vseh uporabnikov vode.

2.3 Poglavitne rešitve

Reorganizacija upravljanja z vodami

S sklepom, št. 35500-1/2015/17 z dne 5.3.2015 je Vlada RS Ministrstvu za okolje in prostor naložila predložitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah v obravnavo do 1.5.2015. Reorganizacija na področju upravljanja z vodami se bo izvedla z združitvijo upravljalskih nalog na področju voda ter prenosom določenih pristojnosti na ministrstvo oziroma na Direkcijo Republike Slovenije za vode kot organ v sestavi ministrstva. Skladno s prenosom pristojnosti bo ministrstvo oziroma organ v sestavi ministrstva prevzelo uslužbenke Inštituta za vode. V skladu z navedenim je potrebno naloge Inštituta za vode, ki so zakonsko določene, ustrezno spremeniti, medtem ko bodo pristojnosti Direkcije RS za vode podrobneje določene s spremembo in dopolnitvijo Uredbe o organih v sestavi ministrstev.

Podaljšanje prehodnega obdobja glede plačevanja za rabo vode za leti 2014 in 2015

Predlagana novela uresničuje tri pglavitne cilje, in sicer:

1. zagotavljanje enakosti oz. enake obravnave vseh, ki vodo rabijo in še nimajo vodne pravice,
2. da subjekti zaradi tega ne bili bistveno dodatno finančno obremenjeni,
3. doseganje proračunske vzdržnosti.

S predlagano rešitvijo se plačevanje za nazaj, kot je urejeno po ZV-1C, podaljšuje iz razloga, ker še vedno niso podeljeni vsi koncesijski akti, prav tako še ni bila sprejeta Uredba o plačilu za vodno pravico, ki se podeli z vodnim dovoljenjem. Predlagano podaljšanje pa ne pomeni podaljšanje obdobja za pridobitev vodne pravice pod enostavnejšimi pogoji (brez javnega razpisa). ZV-1C je to možnost predpisal za obstoječe uporabnike vode brez podeljene vodne pravice, če so v roku treh mesecih po uveljavitvi ZV-1C podali vloge.

Zavezanci:

- uporabniki vode za proizvodnjo pijač (lastni vir-koncesija, odvzem iz objektov za pitno vodo-vodno dovoljenje), kopališča, ogrevanje, ki vodo rabijo, pa še niso pridobili koncesije ali vodnega dovoljenja, morajo plačati nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015,
- uporabniki vode za proizvodnjo pijač, ki jim je bilo izdano vodno dovoljenje, za proizvodnjo pijač, pa niso plačali za vodno pravico, morajo plačati plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015,
- pravna ali fizična oseba iz četrtega odstavka 199.b člena, ki ji je bilo vodno dovoljenje za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, izdano med 22. decembrom 2013 in 31. decembrom 2015.

Plačilo se izvede za obdobje dejanske rabe vode v letih 2014 in 2015, in sicer na podlagi koncesijske pogodbe ali aneksa oziroma v primeru vodnih dovoljenj na podlagi odločbe.

Izvedba ukrepa Vlade RS za rebalans proračuna, znižanje stroškov za delovanje občin na področju obračunavanja nadomestil za stavbne pravice

V letu 2014 je Agencija Republike Slovenije za okolje pripravila 36 pogodb o ustanovitvi stavbne pravice – vse pogodbe so bile pripravljene za mostove (razen eno za počivališče, vendar pogodba še ni podpisana), medtem ko za viadukte vlog ni. Sicer je 9/10 vlog za ustanovitev stavbne pravice za mostove, 1/10 stavbnih pravic se podeli v povezavi s posebno rabo vode (lokalnim skupnostim, pravnim in fizičnim osebam). Fizičnim in pravnim osebam se ne podeljuje stavbnih pravic za mostove. V letu 2014 je višina nadomestil znašala 329.534 EUR.

V postopku medresorskega usklajevanja Zakona o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin (Uradni list RS, št. 14/15, v nadaljnjem besedilu: ZUUJFO), ki je v osnutku predvideval neodplačnost pridobivanja služnosti in stavbnih pravic na vodnih in priobalnih zemljiščih, podali svoje mnenje, ki je bilo sprejeto, in sicer je potrebno poudariti, da je na sistemski ravni potrebno urediti odplačnost vodnih in priobalnih zemljišč. Smiselno pa je, da se za objekte, ki prečkajo vodotoke (kot mostovi, prepusti, brvi in dostopi), služnost, stavbna pravica zaračunavata simbolično. Odstopanje od načela odplačnosti je mogoče zagotoviti le za posamične objekte kot izjemo od splošnega pravila in sicer za objekte, ki so nujno vezani na vodni in priobalni prostor. V predlaganih spremembah zakona se zagotavlja pravna podlaga, da se iz Zakona o stvarnem premoženju države in lokalnih skupnosti izvzamejo tudi stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih in tudi druga ravnanja s temi zemljišči. Obenem pa ministrstvo pripravlja pravilnik, ki bo določal metodologijo za določanje nadomestil za stavbne pravice in druga ravnanja z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju ministrstva. Izdelava osnutka tega pravilnika je že dogovorjena z ARSO. Osnutek tega pravilnika mora biti priložen noveli Zakona o vodah najkasneje, ko bo zakon predložen v vladno proceduro. V pravilniku bo predpisana izjema, in sicer da se za posege za gradnjo objektov lokalne infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, ki so neposredno vezani na vodni in priobalni prostor (mostovi, prepusti, brvi in dostopi) višina nadomestila za stavbno pravico na teh zemljiščih določi v višini 5 odstotkov višine siceršnjega nadomestila.

Zagotovitev pravnih podlag za izvedbo aktivnosti v času povečane stopnje ogroženosti

Predpisi, ki urejajo to področje:

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-uradno prečiščeno besedilo in 97/10, v nadaljevanju: ZVNDN),
- Pravilnik o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 26/08, 28/12 in 42/12),
- Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 3/02, 17/02 – popr., 17/06, 76/08 in 24/12),
- Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF in 17/14),
- Zakon o vodah ((Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13 in 40/14),
- Uredba o načinu izvajanja obveznih državnih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda in o koncesijah teh javnih služb (Uradni list RS, št. 109/10, 98/11, 102/12 in 89/14) in
- Pravilnik o vrstah in obsegu nalog obveznih državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda (Uradni list RS, št. 57/06).

Zakon o vodah ureja naloge države v primeru povečane stopnje ogroženosti, intervencijo v primeru škodljivega delovanja voda in sanacijo posledic škodljivega delovanja voda. Glede intervencije v primeru škodljivega delovanja voda določa samo nekaj načelnih določb glede varstva voda in predvideva sprejem navodila s katerim se naj določijo konkretni intervencijski ukrepi, način njihove izvedbe in delovanja javne službe, ki ga v soglasju sprejmeta minister, pristojen za okolje in obrambo. To navodilo še ni sprejeto. Vse ostalo je prepuščeno ureditvi po ZVNDN. Zaradi navedenega ter pravne in upravljalne praznice je potrebna uskladitev Zakona o vodah z ZVNDN ter zagotoviti pravno podlago za izvedbo del po zaključku intervencije. Intervencija po ZVNDN se začne na podlagi odredbe in se zaključi s sklepom. Problem pa je, ker interventna dela na vodah še niso zaključena, ko se intervencija po ZVNDN zaključi. Ne v zakonu o vodah ne v ZVNDN pa ni urejeno obdobje po zaključku intervencije po ZVNDN in sanacijo. V predlagani noveli zakona je tako urejeno obdobje po zaključeni intervenciji po ZVNDN in pred sanacijo tako, da se opredeli obdobje povečane stopnje ogroženosti po naravni nesreči.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Uvedba plačila nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 in plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 predvideva prilive v Sklad za vode za leti 2014 in 2015 skupaj v višini 4 mio EUR za rabo vode za proizvodnjo pijač in 4,4 mio EUR za rabo vode za potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN SPREJET

Za izvajanje zakona dodatna finančna sredstva v proračunu niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

5.1.2. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Republiki Hrvaški

V Republiki Hrvaški je za upravljanje z vodami pristojno Ministrstvo za kmetijstvo (Ministrstvo poljoprivrede - <http://www.mps.hr/>). V skladu s hrvaškimi predpisi hrvaško Ministrstvo za kmetijstvo opravlja upravne in druge naloge, ki so vezane na:

- upravljanje z vodami;
- spremljavo in prilagoditev vodnogospodarskega razvoja v skladu s potrebami gospodarskega razvoja RH;
- varstvo pred škodljivim delovanjem voda in ledu;
- varstvo pred erozijo in hudourniki;
- upravljanje in uporabo vodnega javnega dobra;
- namakenje in melioracije;
- odvajanje in čiščenje odpadne komunalne vode;
- vodooskrbo;
- upravni in inšpekcijski nadzor;
- mednarodno sodelovanje;

V okviru Vodnogospodarske uprave v okviru hrvaškega Ministrstva za kmetijstvo delujejo štirje sektorji, in sicer:

- sektor za vode, javno vodno dobro, vodne politike in mednarodno sodelovanje;
- sektor za inšpekcijo, upravni nadzor in pritožbe;
- sektor za mednarodne projekte;
- sektor za vodooskrbo in odvanje ter čiščenje odpadne vode.

Za operativno izvajanje nalog s področja upravljanja z vodami pa so zadolžene Hrvatske vode (<http://www.voda.hr/hr>), ki so bile ustanovljene s hrvaškim Zakonom o vodah (Narodne novine, št. 107/95, 150/05, 153/09 in 130/11). Organizirane so po funkcionalnem in teritorialnem (območnem/porečnem) principu.

Hrvatske vode vključujejo Direkcijo in šest vodnogospodarskih oddelkov (VGOjev).

Direkcijo v okviru Hrvatskih voda sestavljajo:

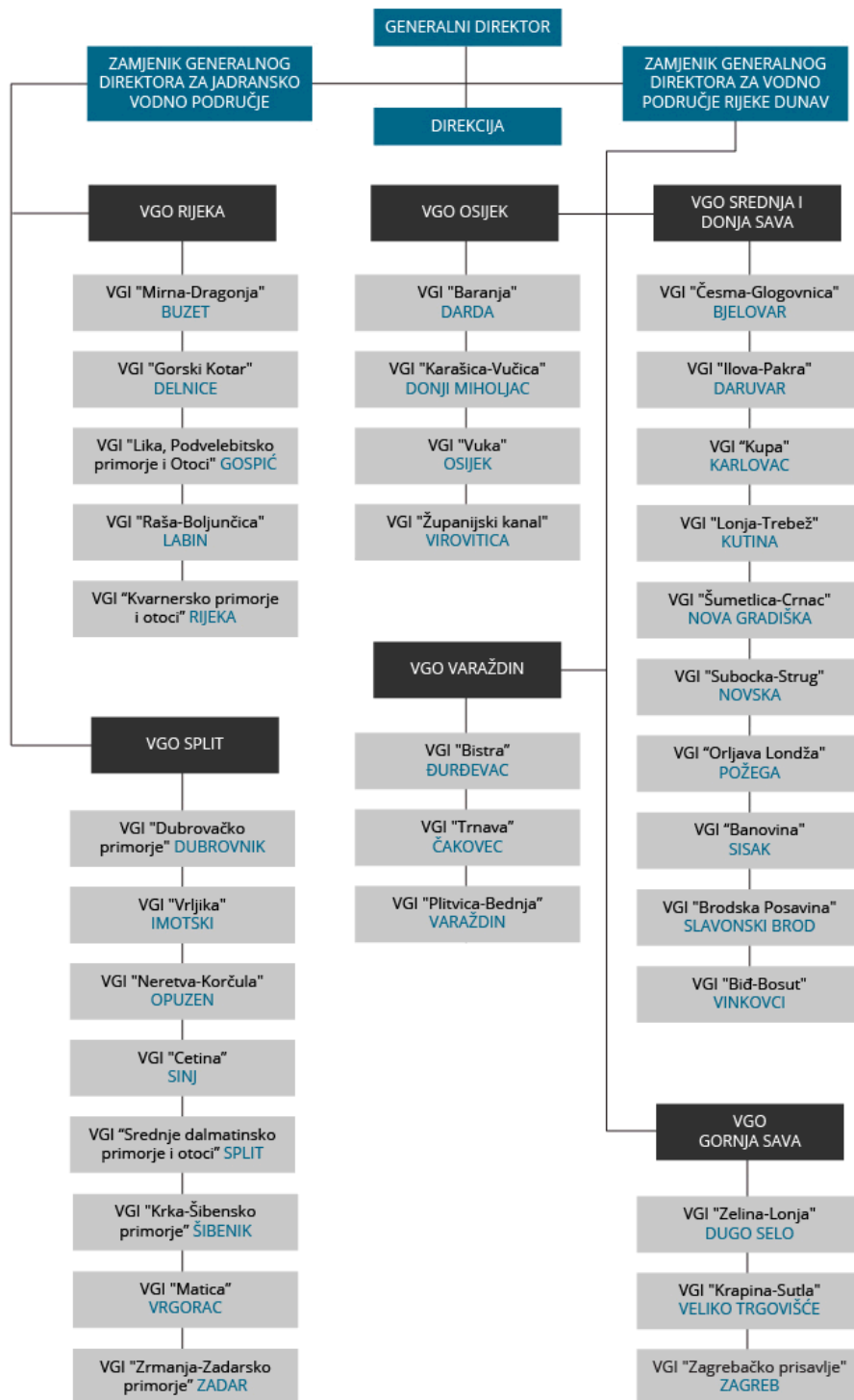
- sektorji (sektor za razvoj, sektor varovanja pred škodljivim delovanjem voda, sektor rabe voda, sektor za varstvo voda, sektor za načrtovanje, sektor za finance, sektor za kadrovske in pravne zadeve, sektor za informatiko, sektor za EU projekte, sektor za podporo pripravi EU projektov);
- službe (služba za notranjo revizijo, služba za javna naročila, služba za vodna povračila, služba za vodno javno dobro, služba za logistiko),

- oddelki (oddelek za izvedbo nacionalnega namakalnega programa, oddelek za izvedbo nacionalnih vodnogospodarskih in komunalnih projektov, oddelek za izvedbo projektov varstva pred škodljivim delovanjem voda, ki se financirajo iz naslova kreditov in EU sredstev)
- zavod za vodno gospodarstvo,
- glavni vodnogospodarski laboratorij in
- glavni center za obrambo pred poplavami.

Vodnogospodarske oddelke (razdeljene po porečjih) v okviru Hrvatskih voda pa sestavljajo:

- Vodnogospodarski odjel (VGO) za gornju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za srednju i donju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Muru i gornju Dravu s sedežem v Varaždinu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Dunav i donju Dravu s sedežem v Osijeku,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove sjevernog Jadrana s sedežem na Reki in
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove južnog Jadrana s sedežem v Splitu.

Vsak zgoraj naveden vodnogospodarski oddelek (VGO) vključuje tudi ti. vodnogospodarske izpostave (VGI).

Slika 1: Organizacijska struktura Hrvatskih voda (vir: <http://www.voda.hr/hr>)

Nemčija

Uporaba voda, ki presega meje splošne rabe, je že v okviru tradicionalnega prava voda bila podvržena normativni intervenciji. Razloge za to je treba iskati v konfliktnosti interesov glede uporabe voda, še posebej v konfliktnosti med uporabo voda v javnem interesu (pitna voda) in drugimi (neposredno v maksimiranje materialnega bogastva usmerjenimi) oblikami uporabe voda.

V kontinentalnem pravu se je kot ključni instrument normativne intervencije v uporabnostno interakcijo z vodami razvil sistem dovoljevanja uporabe voda (permit system). V nemškem pravu voda je treba za uporabo voda pridobiti (za večje posege) soglasje (Bewilligung) ali (za manjše posege) dovoljenje (Erlaubnis) (par. 7 in 8 WHG). Kljub drugačni tradiciji gre v to smer tudi ameriško vodno pravo.

Sistem dovoljevanja pridobiva v novejšem pozitivnem pravu voda tudi ekološko funkcijo, čeprav je nastal zaradi usklajevanja interesov med *izkoriščevalci (uporabniki) voda*.

Inkorporacija "ekološkega razloga" v pravico do uporabe voda (vodno pravico) pomeni na eni strani že omenjeno (ekološko pogojeno) *omejevanje lastninske (premoženjske) pravice*, glede na premoženjsko naravo vodne pravice. Vodno pravico šteje večina pravnih redov za premoženjsko pravico, pri čemer jo opredeljujejo kot pravico "usus fructus". Imetnik vodne pravice torej ni lastnik vodnega telesa, do katerega uporabe ima pravico. V nemškem pravu so to vodne pravice "dingliche Rechte am Wasserlaufgrundstück". Imetnik vodne pravice je dolžan trpeti ne le splošno rabo, temveč mora upoštevati tudi "interese voda", kar pomeni, da mora pri izvajanju svoje vodne pravice upoštevati meje naravnega ravnovesja.

Po drugi strani pa "ekološki razlog" lahko pomeni tudi *odvzem vodne pravice*, če to zahteva (javni) interes ohranjanja naravnega ravnovesja. Gre torej za "razlaščujoč" poseg, podoben odvzemu lastninske pravice, ki ga sicer pozna tudi dosedanje sodobno pravo voda. V nemškem pravu je dovoljenje (Erlaubnis) preklicljivo, tudi soglasje (Bewilligung) je mogoče v javnem interesu preklicati proti odškodnini. Novost je le v "novem" javnem interesu, ki je podlaga odvzemu, to je ohranjanje naravnega ravnovesja. UGB določa ekološki javni interes kot podlago za preklic dovoljenja za obremenjevanje voda.

Italija

Institut koncesije je v Republiki Italiji dobro razvit tako v teoriji, kot praksi. Najpogostejša delitev koncesij je na koncesije javnih služb in koncesije rabe javnega dobra. Teorija in praksa poznata pojem »upravna koncesija«, ki po eni strani zajema celotno diskrecijsko delovanje države, po drugi strani pa pomeni le upravni akt, s katerim se konstituira pravica na javni stvari oziroma s katerim se prenese opravljanje javnih funkcij ali storitev.

Mineralne in termalne vode so definirane kot javno dobro, a imajo hkrati poseben status. Zaradi specifične sestave in vrednosti, mineralne – kot prehrambeni proizvod in termalne – zaradi visoke vrednosti uporabe, so ovrednotene kot posebne vode. Urejajo se z drugimi regulativami kot 'običajne' vode, ker niso del javne storitve in se jih ne razširja po omrežju, temveč se jih stekleniči ali rabi na za to primernih krajih, bazenih na lokaciji izvirov.

Mineralne vode so podvržene dvojni zakonodaji, ker so istočasno javno dobro in prehrambeni proizvod. Za prvo je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, kot drugo se ureja z zakonodajo prehrabnega sektorja. Za termalne vode je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, upoštevati morajo zakonodajo s področja higiene in zdravja.

Naravne mineralne vode so vode, ki imajo izvor v podzemnem izviru ali nahajališču, prihajajo na površje preko enega ali več naravnih izvirov ali preko vrtin in imajo posebne lastnosti, ki lahko tudi ugodno vplivajo na zdravje. Naravne mineralne vode se razlikujejo od pitne vode po izvorni čistosti in ohranjenosti, po vsebnosti mineralov, oligoelementov in/ali drugih sestavin in

možnostjo nekaterih njihovih učinkov. Morajo biti zavarovane pred kakršnim koli tveganji onesnaževanja.

Posebne lastnosti morajo biti predhodno ovrednotene:

- a) geološko in hidrogeološko
- b) organoleptično, fizikalno, fizikalno – kemijsko, kemijsko
- c) mikrobiološko
- d) če je potrebno farmakološko, klinično in fiziološko.

Zgradba, temperatura in druge značilnosti bistvene za naravne mineralne vode morajo biti na izviri konstantne, dovoljena so le rahla odstopanja.

S predsedniškim dekretom leta 1972 so bile državne administrativne funkcije na področju termalnih in mineralnih voda prenesene na regije. V prvem členu dekreta so navedene naloge, ki so se prenesle:

- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov mineralne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje obratov, kjer se stekleniči
- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov termalne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje kopališč
- nadzor nad rabo naravne mineralne vode in rabo termalne vode v kopališčih
- zbiranje statističnih podatkov ...

Mineralne in termalne vode so del nedeljivega oziroma neodtujljivega premoženja regije in se lahko za njih podeli koncesija tistemu, ki poda pobudo in izpolnjuje z zakonom določene tehnične in ekonomske pogoje za izkoriščanje nahajališča.

V okviru koncesijskega postopka, ne glede ali gre za mineralne ali termalne vode, morajo biti ovrednoteni vsi vplivi rabe vode na okolje. Potrditi je potrebno skladnost rabe z zaščito oziroma varstvom hidrogeološkega ekosistema.

Administrativni postopek:

- a) dovoljenje za raziskavo
- b) koncesija (regionalna) za izkoriščanje nahajališča, ki 'za seboj potegneta' dva paralelna postopka:
 - potrditev (prepoznanje) mineralnosti ali termalnosti vode
 - preveritev vpliva izkoriščanja izvirov in nahajališč na okolje .
- c) kontrola proizvodnje (pri mineralnih kot prehranbenega produkta) in upravljanje kopališč.

Nacionalno usmeritev regije različno dosledno izvajajo. Navajamo primer dobre prakse, ki se izvaja v regiji Lazio (op. 5,7 mio prebivalcev, glavno mesto Rim):

Imetniki dovoljenja za raziskavo in koncesije za mineralne in termalne vode morajo izplačati naslednje letne koncesnine:

- proporcionalno letno plačilo – v naprej (*Diritto proporzionale annuo anticipato*), izračunano na podlagi površine koncesije ali dovoljenja za raziskavo, ki je bila dana za izkoriščanje naravnega javnega dobra (zakonska podlaga za termalne vode je iz leta 1980 in za mineralne in izvirske vode iz leta 2007).
- Letno dajatev (*Diritto annuo*), ki ima zakonsko podlago v 7.členu zakona št. 15 iz 6.8.2007 izračunana na podlagi načrpane količine vode predvideno samo za mineralne in izvirske vode. Dajatev je zmanjšana za 50% ali za 70%, če se stekleniči v steklene steklenice oz. v povratne steklene steklenice.

Samo za mineralne vode in izvirske sta obe dajatvi na dve leti usklajeni z rastjo cen, ki jo objavi ISTAT.

Za mineralne vode in izvirske je določena vrednost (*Diritto proporzionale annuo anticipato*) za:

- eur/ha ali del ha za dovoljenje za raziskavo
- eur/ ha ali del ha za koncesijo – več kot 25 mio litrov/leto
- eur/ha za koncesijo – manj kot 25 mio litrov/leto

Minimum:

- eur/ ha ali del ha za koncesijo – več kot 25 mio litrov/leto

- eur/ha ali del hektarja – manj kot 25 mio litrov/leto

Francija

Kot koncedent v postopku podeljevanja koncesij v Franciji praviloma nastopa država, pokrajina, departma ali občina (skupnost občin). Po specialnem predpisu pa je koncedent lahko tudi druga oseba javnega prava (javno podjetje). Koncesionar je lahko oseba javnega, praviloma pa oseba zasebnega prava. Koncesija se praviloma podeli s koncesijskim aktom, redko pa s pravno normo (predpis). Tej podlagi pogosto sledi sklenitev koncesijske pogodbe (ureditev medsebojnih pravic in obveznosti). Za postopek podelitve koncesije velja načelna svoboda, obveznosti izvedbe javnega natečaja ni.

Velika Britanija

Za posege, ki imajo vpliv na vodni režim in za rabo vode, je potrebno pridobiti dovoljenje.

Za upravljanje vodnih virov je pristojna Okoljska agencija. V tem okviru:

- strokovno pregledajo vse nove predloge za odvzem ali zadrževanje vode pred odločitvijo o tem ali izdati dovoljenje ali ne,
- v posameznih primerih je potrebno izvesti predhodno testiranje, da se ugotovi ali ima nova raba vpliv na druge vire.

Dovoljenje je treba pridobiti tako za prestavitev vira površinske vode kot tudi za odvzeme iz površinske vode (na primer: reke, potoka ali kanala) ali iz podzemnega vodnega vira, če gre za odvzem več kot 20m³ na dan.

Nadzor nad odvzemi z dovoljevanjem je potreben zaradi zagotavljanja varstva in preprečevanje škode na vodnih virih.

Neregulirani odvzemi vode lahko privedejo do pomanjkanja vode, povečajo onesnaženje površinskih voda zaradi zmanjšane mešanje vode, poškodbe na prostoživečih habitatih in tudi onemogočajo uporabo vode v rekreativne namene. Z dovoljevanjem se izvaja nadzor nad odvzemi vode z nadzorom količin odvzema z namenom zavarovanja tako oskrbe z vodo kot okolja.

Dovoljenja pa ni treba pridobiti, če gre za:

- odvzem ne glede za kateri namen in gre za rabo vode manj kot 20 m³ na dan,
- nekatere drenažne operacije,
- polnjenje plovil z balastno ali pitno vodo,
- odvzem, ki presega 20 m³ na dan, če gre za raziskovalne namene,
- odvzemi v izrednih razmerah ali ob naravnih nesrečah in
- druge izjeme po drugih predpisih.

Dovoljenje za odvzem podeljuje pravico do odvzema določene količine vode iz vira površinske ali podzemne vode. Po drugi strani dovoljenje zagotavlja, da nihče drug ne more vplivati ali posegati v podeljeno količino. Dovoljenje pa ne garantira kakovosti vode ali pa, da bo dovoljena količina odvzema vedno na voljo, kar je vse odvisno od vremena, klimatskih in drugih faktorjev. Dovoljenje vključuje vsebine, ki se nanašajo tako na količino vode, ki se jo lahko odvzame, vir iz katerega se lahko voda odvzame, in tudi namen za katerega se lahko uporabi. Prav tako vsebuje določbe, ki se nanašajo na okoljske pogoje, ki jih mora uporabnik vode izpolnjevati, in tudi glede prepovedi vplivanja na druge uporabnike vode.

Vodno dovoljenje je izdano za časovno omejeno obdobje, večinoma za 12 let, možno pa ga je podaljšati.

Obstajajo trije tipi dovoljenj glede na namen za katerega se rabi vodo:

- »Full abstraction licence« – zajema večino vrst odvzemov več kot 20 m³ na dan;
- »Transfer licence« – za prestavitve vodotokov;
- »Temporary licence« – za odvzeme več kot 20 m³ na dan za obdobje manj kot 28 dni.

Postopek izdaje dovoljenja traja približno tri mesece od vložitve popolne vloge ali štiri mesece, če je potrebna objava vloge, za odločitev o tem, ali se dovoljenje lahko podeli ali ne. Za odločitev glede začasnih dovoljenj je potrebno običajno 28 dni. Če z odločitvijo Okoljske agencije vlagatelj ni zadovoljen, se lahko pritoži državnemu sekretarju, pristojnemu za okolje.

Običajno je treba plačati takso za prijavo vloge, za morebitno dodatno svetovanje pa se zahteva dodatno plačilo.

Okoljska agencija izda dovoljenje. Za »Full abstraction licence« je običajno treba plačevati letno glede na dovoljeno količino rabe vode, pri čemer se upošteva tudi namen rabe vode, vir rabe vode, sezona rabe vode in drugi pomembni faktorji. Za druga dva tipa dovoljenj se ne plačuje. Prav tako je treba dodatno plačati vsa svetovanja v postopku.

Velika Britanija večino pitne vode pridobi iz površinskih in ne iz podzemnih voda, kar je praksa v Republiki Sloveniji. Iz tega razloga je režim varovanja virov pitne vode drugačen kot pri nas. Instrumenta nadomestil za izpad dohodka na vodovarstvenih območjih ne pozna.

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Direktiva 2000/60/ES

- v preambuli določa:

(32) Izjeme glede zahteve, da se prepreči nadaljnje slabšanje ali doseže dobro stanje, so lahko utemeljene pod določenimi pogoji, če je neizpolnitev posledica nepredvidenih ali izjemnih okoliščin, zlasti poplav in suš, ali zaradi prevladujočega javnega interesa, novih preoblikovanj fizičnih in fizikalnih značilnosti vodnega telesa površinske vode ali sprememb gladine vodnih teles podzemne vode, pod pogojem, da se stori vse, kar je mogoče, za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnega telesa.

- v 9. členu od držav članic zahteva, da sprejme ukrepe, ki med drugim vključujejo: Povračilo stroškov storitev za rabo vode

1. Države članice upoštevajo načelo povračila stroškov storitev za rabo vode, skupaj z okoljskimi stroški in stroški virov, ob upoštevanju ekonomske analize, izvedene po Prilogi III, in zlasti skladno z načelom "plača povzročitelj obremenitve".

Države članice do leta 2010 zagotovijo:

- da cenovna politika za vodo porabnike ustrezno vzpodbuja, da gospodarno uporabljajo vodne vire in tako prispevajo k okoljskim ciljem te direktive;
- ustrezen prispevek različnih rab vode, razdeljenih vsaj na industrijo, gospodinjstva in kmetijstvo, k povračilu stroškov storitev za rabo vode, ki temelji na ekonomski analizi, izvedeni skladno s Prilogo III, in upošteva načelo "plača povzročitelj obremenitve".

Države članice pri tem lahko upoštevajo družbene, okoljske in gospodarske učinke povračil ter geografske in podnebne razmere prizadete regije ali regij.

- v 11. členu od držav članic zahteva, da sprejme ukrepe, ki med drugim vključujejo:

(e) nadzor nad odvzemanjem sladke površinske in podzemne vode ter zaježevanjem sladke površinske vode, skupaj z registrom ali registri odvzemov vode in zahtevo za predhodno dovoljenje za odvzem in zaježitev. Ta nadzor se redno preverja in po potrebi posodobi. Države članice lahko iz tega nadzora izvzamejo odvzeme ali zaježitve, ki nimajo pomembnega vpliva na stanje vode;

(f) nadzor, skupaj z zahtevo za predhodno dovoljenje za umetno napajanje ali bogatenje teles podzemne vode. Uporabljena voda se lahko pridobiva iz katere koli površinske ali podzemne vode, če raba vira ne ogroža doseganja okoljskih ciljev, določenih za ta vir ali za obnovljeno ali obogateno telo podzemne vode. Ta nadzor se redno preverja in po potrebi posodobi;

(i) za vse druge pomembne škodljive vplive na stanje vode, določene na podlagi člena 5 in Priloge II, predvsem ukrepi, ki zagotavljajo, da so hidromorfološke

razmere v vodnih telesih skladne z doseganjem zahtevanega ekološkega stanja ali dobrega ekološkega potenciala za vodna telesa, ki so opredeljena kot umetna ali močno preoblikovana. Temu namenjen nadzor je lahko v obliki zahteve za predhodno dovoljenje ali registracijo na podlagi splošnih zavezujočih pravil, kadar taka zahteva ni drugače predvidena v zakonodaji Skupnosti. Ta nadzor se redno preverja in po potrebi posodobi;

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon vključuje spremembe, ki bodo imele dodatne obveznosti pri izdajanju odločb za plačila nadomestila za rabo vode. S podaljšanjem prehodnega obdobja za leti 2014 in 2015 se poveča obseg dela Agenciji Republike Slovenije za okolje oziroma po izvedeni reorganizaciji Direkciji Republike Slovenije za vode.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon ne vključuje spremembe, ki imajo posledic pri obveznostih strank do javne uprave.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon ne vključuje spremembe, ki imajo posledice na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Z zakonom se ureja plačilo za rabo vode, ki ga morajo plačati obstoječi uporabniki vode. Obveznost plačevanja za rabo vode je bila določena na zakonski ravni že ob začetku uporabe vode, vendar so bila plačila za vodno pravico (koncesnine) zaračunana samo tistim, ki jim je bila vodna pravica podeljena. Tako je bilo v letu 2014 iz naslove rabe vode za proizvodnjo pijač zaračunana koncesnina v višini 1.463.569 EUR za 7 imetnikov vodnih pravic za rabo vode iz 11 vrtin. Koncesijo je potrebno podeliti še 4 zavezancem, ki že imajo podeljeno vodno pravico za rabo vode iz 13 vrtin in zanjo že plačujejo koncesnino, nimajo pa podeljene vodne pravice za rabo vode iz 22 vrtin in zanje koncesnine ne plačujejo. Ti uporabniki so zavezanci za plačilo nadomestila za rabo vode in plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 skupaj v višini 1,2 mio EUR.

Za rabo vode za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo, je bilo izdanih 18 vodnih dovoljenj, plačila za vodno pravico pa niso bila zaračunana. Ti imetniki vodnih pravic so zavezanci za plačilo nadomestila za rabo vode in plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 skupaj v višini 2.7 mio EUR.

Iz naslova rabe termalne, termomineralne in mineralne vode za dejavnost kopališč, ogrevanje in podobno je bilo v letu 2014 pobrane koncesnine v višini 117.166 EUR za rabo vode iz 12 vrtin, ki jo izvajajo štiri imetniki vodnih pravic. Koncesijo pa je treba podeliti še 22 zavezancem. Ti uporabniki vode so zavezanci za plačilo nadomestila za rabo vode in plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 skupaj v višini 4,4 mio EUR.

Zakon tako za leti 2014 in 2015 predvidva plačilo v prehodnem obdobju, ki predstavlja enako obravnavanje uporabnikov vode v tem obdobju z vidika plačil za rabo vode. Plačilo nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 predstavlja obremenitev 4 EUR/m³ vode, porabljene za proizvodnjo pijač (oziroma 12 EUR/m³ prodanega piva in 4 EUR/m³ prodane mineralne, izvirske, namizne vode in brezalkoholne pijače) oziroma 0,5 EUR/m³ načrpane vode za rabo termalne, termomineralne in mineralne vode za dejavnost kopališč, ogrevanje in podobno.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Zakon ne vpliva na zaposlenost in trg dela ter druga socialna področja.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon nima posledic v zvezi z dokumenti razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Gradivo je bilo objavljeno na portalu e-demokracija 20.5.2015 in 22.5.2015.

Gradivo je bilo obravnavano na Gospodarski zbornici Slovenije 21.5.2015.

Prejeli smo mnenje Inštituta za vode Republike Slovenije.

Upoštevane so bile vse relevantne pripombe podane s strani zainteresirane javnosti.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Irena Majcen, ministrica
- mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka
- Leon Behin, generalni direktor Direktorata za vode in investicije
- Luka Štravs, vodja Sektorja za upravljanje z vodami, Direktorat za vode in investicije
- Mateja Tavčar, Direktorat za vode in investicije

- **BESEDILO ČLENOV**

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH

1. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13 in 40/14) se v 4. členu za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Opravljanje posameznih upravnih nalog varstva voda, urejanja voda in odločanja o rabi voda ter upravljanja vodnih in priobalnih zemljišč v pristojnosti države se lahko organizira v izpostavah organa v sestavi ministrstva, pristojnega za opravljanje posameznih nalog upravljanja voda.«.

2. člen

Deveti odstavek 21. člena spremeni tako, da se glasi:

»(9) Za razpolaganje z vodnimi in priobalnimi zemljišči, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, pridobivanje vodnih in priobalnih zemljišč ter obremenjevanje vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva s stvarnimi pravicami se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo stvarno premoženje države.«.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Minister predpiše metodologijo za določanje vrednosti zemljišč in višine nadomestil v postopkih pridobivanja, razpolaganja in obremenjevanja s stvarnimi pravicami iz prejšnjega odstavka.«.

3. člen

Za 96. členom se doda nov 96.a člen, ki se glasi:

»96.a člen

(naloge države v zvezi z izrednimi ukrepi po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda)

(1) Če po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda še obstaja povečana stopnja ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, država zagotovi izvedbo izrednih ukrepov kot obvezno gospodarsko javno službo urejanja voda.

(2) Izredni ukrepi iz prejšnjega odstavka so ukrepi za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja in so zlasti:

1. dokončanje interventnih ukrepov iz prvega odstavka prejšnjega člena,
2. ukrepi na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih ter vodni infrastrukturi, s katerimi se prepreči povečanje posledic škodljivega delovanja voda,
3. celodnevna dežurna služba pri izvajalcu javne službe iz 93. člena tega zakona,
4. povečan nadzor nad vodno infrastrukturo na vodovarstvenih in ogroženih območjih,
5. odstranjevanje plavja in omogočanje pretočnosti struge tekočih voda,
6. izvajanje začasnih ukrepov (postavitve obrambnih nasipov, nasutij, prebojev).

(3) Pri izvedbi izrednih ukrepov iz prejšnjega odstavka je treba upoštevati največjo mogočo mero zavarovanja vodnih in priobalnih zemljišč ter vodne infrastrukture in v največji mogoči meri ohraniti značilnosti vodnih in obvodnih ekosistemov ter naravnih vrednot. Izredni ukrepi iz prejšnjega odstavka se lahko izvajajo le za čas obstoja povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda.

(4) Izredni ukrepi po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda se izvajajo na podlagi programa, ki ga sprejme vlada, sredstva za njihovo izvedbo pa zagotovi država.«.

4. člen

Prvi odstavek 121. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Vodna pravica se lahko v celoti ali deloma prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje pogoje in merila, predpisana za njeno pridobitev. V primeru koncesije se vodna pravica prenese z izdajo nove odločbe. V primeru vodnega dovoljenja pa se vodna pravica prenese z izdajo odločbe, s katero se vodno dovoljenje razveljavi in nadomesti v delu, v katerem je določen imetnik vodne pravice.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

» (3) Dosedanji imetnik vodne pravice izvaja vodno pravico do dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena. «.

5. člen

Za petim odstavkom 125. člena se dodata nova šesti in sedmi odstavek, ki se glasita:

»(6) Za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, mora vodno dovoljenje pridobiti občina ali država.

(7) Vodno dovoljenje za rabo vode iz 1. točke prvega odstavka tega člena lahko vključuje tudi pripravo pitne vode s postopkom razsoljevanja, vodno dovoljenje za rabo vode iz 2. točke prvega odstavka tega člena pa lahko vključuje tudi pripravo tehnološke vode s postopkom razsoljevanja.«.

6. člen

V 135. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(prenehanje vodne pravice, podeljene z vodnim dovoljenjem) «.

V prvem odstavku se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Vodna pravica, podeljena z vodnim dovoljenjem, preneha:«.

5. točka se spremeni tako, da se glasi:

» 5. v primeru lastne oskrbe s pitno vodo z nastankom obveznosti priključitve na javni vodovod po predpisih, ki urejajo oskrbo s pitno vodo, razen v primerih lastne oskrbe s pitno vodo, kadar se rabi pitna voda, ki je bila predhodno pripravljena po postopku razsoljevanja,«.

V 6. točki se doda beseda »ali«.

V 7. točki se beseda »ali« nadomesti s piko.

8. točka se črta.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) V primerih iz 1., 3., 5., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka izda ministrstvo odločbo o prenehanju vodne pravice. V primerih iz 4. točke prejšnjega odstavka se o prenehanju vodne pravice odloči z odločbo iz 132. člena tega zakona.«.

7. člen

V drugem odstavku 142. člena se v 4. točki za besedo »urejajo« doda besedilo »ekonomsko vrednotenje varstva ter urejanja voda ter rabe vodnega ali morskega dobra in načrte upravljanja voda,«.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanja četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

8. člen

V drugem odstavku 154. člena se 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. firmo, sedež in davčno številko ali osebno ime, naslov in davčno ter matično številko imetnika vodne pravice ali firmo in sedež ali osebno ime ter naslov pridobitelja vodnega soglasja,«.

9. člen

V prvem odstavku 157.a člena se za besedama »matično številko« doda beseda »fizične«.

10. člen

Prvi odstavek 160. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Inštitut za vode opravlja naslednje naloge:

1. sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z izdelavo načrtov upravljanja voda,
2. sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka,
3. v skladu z ustanovitvenim aktom lahko opravlja dejavnosti za druge naročnike v obsegu, ki ne ovira izvajanja nalog Inštituta za vode, če so te dejavnosti skladne z nameni, zaradi katerih je ustanovljen, ter če omogočajo smotnejšo in gospodarnejšo izrabo delovnih sredstev.«.

11. člen

V drugem odstavku 161. člena se za 3. točko doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. izvedba izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda (prvi odstavek 96.a člena).«.

Dosedanji 4. in 5. točka postaneta 5. in 6. točka.

12. člen

Drugi odstavek 162. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Viri sklada so namenski prejemki proračuna in so:

- sredstva od prodaje vodnih in priobalnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra,
- nadomestila za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in
- plačila za vodne pravice in vodna povračila.«.

V tretjem odstavku se 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. delovanja organa v sestavi ministrstva, pristojnega za opravljanje posameznih nalog upravljanja voda,«.

13. člen

V prvem odstavku 181. člena se na koncu 33. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova 34. točka, ki se glasi:

»34. v roku iz tretjega odstavka 199.r člena tega zakona ne posreduje ali posreduje napačne podatke iz prvega in drugega odstavka 199.r člena (199.r člen).«.

14. člen

Za 199.j členom se dodajo novi 199.k do 199.š člen, ki se glasijo:

»199.k člen

(nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015)

- (1) Pravna ali fizična oseba iz prvega in četrtega odstavka 199.b člena tega zakona mora plačati nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015.
- (2) Nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015 mora plačati tudi pravna ali fizična oseba iz četrtega odstavka 199.b člena, ki ji je bilo vodno dovoljenje za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, izdano med 22. decembrom 2013 in 31. decembrom 2015,
- (3) Nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015 se plača:
 - v primeru iz prvega odstavka tega člena za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2015 oziroma do prenehanja dejanske rabe vode, če to nastopi pred 31. decembrom 2015,
 - v primeru iz drugega odstavka tega člena za obdobje od 1. januarja 2014 do dokončnosti vodnega dovoljenja.

199.l člen

(način plačila nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015)

(1) O plačilu nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 v primeru vodnega dovoljenja odloči ministrstvo z odločbo, v primeru koncesije pa se plačilo nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 uredi s koncesijsko pogodbo. Če je bila za rabo vode, za katero se plača nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015, pobuda oziroma vloga za izdajo koncesijskega akta ali vodnega dovoljenja umaknjena ali ni bila vložena, o plačilu nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 odloči po uradni dolžnosti ministrstvo z odločbo.

(2) Obveznost plačila nadomestila za rabo vode za leto 2014 se plača v enkratnem znesku za vsako posamezno leto posebej in nastopi v 60 dneh od

dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena oziroma v 60 dneh od izdaje računa na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe.

(3) Prihodki od plačila nadomestila za rabo vode so prihodek sklada za vode iz 162. člena tega zakona.

(4) Nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015 se plačuje na podračune, določene s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinanciranih prihodkov.

(5) Za nepravočasno plačano nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015 je treba plačati zamudne obresti.

(6) Odločbo o plačilu nadomestila za rabo vode za leto 2014 je treba izdati najpozneje do 31. decembra 2015, za leto 2015 pa do 15. marca 2016.

199.m člen

(izračun višine nadomestila za leti 2014 in 2015 za rabo vode za proizvodnjo pijač)

Višina nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 za proizvodnjo pijač se za posamezno leto izračuna za pivo kot zmnožek 9 eurov na m³ prodanega piva in skupne količine prodanega piva v posameznem letu, izražene v m³, oziroma za vode in brezalkoholne pijače kot zmnožek 4 eurov na m³ prodane mineralne, izvirske, namizne vode ali brezalkoholne pijače ter skupne količine prodane mineralne, izvirske, namizne vode in brezalkoholne pijače v posameznem letu, izražene v m³.

199.n člen

(izračun višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 za potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda)

(1) Višina nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 za potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda, se za posamezno leto izračuna po naslednji enačbi:

$$P_{2014, 2015} = 0,005 \times P_{\text{čisti-prihodek}} + 0,03 \times C \times Q \times \Delta T \times 4,2$$

pri čemer so:

- $P_{2014, 2015}$: višina nadomestila za posamezno leto v obdobju 2014 in 2015, izražena v eurih;
- C: povprečna letna cena za 1 MJ toplote, ki se pridobi iz ekstra lahkega kurilnega olja ter izračuna iz spodnje kurilne vrednosti ekstra lahkega kurilnega olja (ki je 42,6 MJ/kg) in cene ekstra lahkega kurilnega olja v maloprodaji v letu, za leti 2014 in 2015; povprečna letna cena za 1 MJ toplote se izraža v eurih na 1 MJ toplote in znaša 0,02685;
- Q: letna količina izčrpane podzemne vode, izražena v 1.000 litrih, oziroma zmogljivost objekta za črpanje za obdobje, ko ni na razpolago meritev načrpane podzemne vode;
- $P_{\text{čisti-prihodek}}$ čisti letni prihodek od izvajanja kopališke dejavnosti in dejavnosti naravnega zdravilišča, ki je izkazan v izkazu poslovnega izida upravljavca

kopališča in naravnega zdravilišča za leto, za katero se določa plačilo za koncesijo;
– ΔT : temperaturna razlika med povprečno letno temperaturo podzemne vode na ustju vrtine iz vrtine in 12 °C.

199.o člen

(plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bilo že izdano vodno dovoljenje za rabo vode za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih za oskrbo s pitno vodo, ali ji je bilo izdano vodno dovoljenje za rabo mineralne, termalne ali termomineralne vode za dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti, pa ji ni bilo odmerjeno plačilo za vodno pravico, mora poravnati plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015.

(2) Plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 za rabo vode za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih za oskrbo s pitno vodo, se plača za leti 2014 in 2015 oziroma do prenehanja dejanske rabe vode, če to nastopi pred 31. decembrom 2015.

(3) O plačilu za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 odloči ministrstvo z odločbo. Odločbo o plačilu nadomestila za rabo vode za leto 2014 je treba izdati najpozneje do 31. decembra 2015, za leto 2015 pa do 15. marca 2016.

(4) Za določitev načina plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 se smiselno uporabljajo določbe 199.l člena tega zakona.

(5) Za določitev višine plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 se smiselno uporabljajo določbe 199.m in 199.n člena tega zakona.

(6) V primeru iz drugega stavka drugega odstavka 199.e člena tega zakona se neglede na peti odstavek 199.e člena tega zakona za določitev višine plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 smiselno uporabljajo določbe 199.n člena.

(7) Za nepravočasno plačano plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 je treba plačati zamudne obresti.

199.p člen

(postopek obračuna razlike plačil za leti 2014 in 2015 oziroma skupne razlike plačil)

(1) Pravne ali fizične osebe iz drugega in tretjega odstavka 199.b člena tega zakona, ki so pridobile koncesijo na podlagi 199. člena tega zakona ali 140. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A in 41/04 – ZVO-1), lahko zahtevajo vračilo razlike plačil za leti 2014 in 2015 med že plačanim zneskom plačila za koncesijo za leti 2014 in 2015 in zneskom nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015, izračunanem v skladu s 199.m ali 199.n členom tega zakona (v nadaljnjem besedilu: razlika plačil za leti 2014 in 2015).

(2) Zahtevak iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke iz četrte alinee drugega odstavka 199.r člena tega zakona in se ga pošlje ministrstvu.

(3) Če ministrstvo na podlagi podatkov iz drugega odstavka 199.r člena ugotovi, da je že plačani znesek plačila za koncesijo za leti 2014 in 2015 višji od zneska nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015, izračunanega v skladu s 199.m ali 199.n členom tega zakona, se razlika vrne na podlagi sklenjenega aneksa h koncesijski pogodbi.

(4) Razlika plačil za leti 2014 in 2015 se vrne osebam iz prvega odstavka tega člena s podračuna državnega proračuna »Prihodki iz naslova podeljenih koncesij za vodno pravico, ki pripadajo državi«. Vračilo razlike plačil za leti 2014 in 2015 se vrne v enkratnem znesku za vsako posamezno leto posebej, in sicer v 60 dneh po izdanem dobropisu na podlagi sklenjenega aneksa iz tretjega odstavka tega člena.

199.r člen

(podatki za izračun višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015, plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 in za obračun razlike plačil za leti 2014 in 2015)

(1) Pravna ali fizična oseba iz 199.k člena tega zakona in prvega odstavka 199.o člena tega zakona mora poslati ministrstvu podatke, potrebne za izračun nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 in plačila za vodno pravico za leti 2014 in 2015 v primeru izdanih vodnih dovoljenj, oziroma lahko pošlje zahtevak za obračun razlike plačil v skladu s prejšnjim členom.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka so za izračun:

- višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 za proizvodnjo pijač: količina prodanega piva v posameznem letu, izražena v m³, oziroma skupna količina prodane mineralne, izvirske, namizne vode in brezalkoholne pijače v posameznem letu, izražena v m³, količina načrpane vode v m³ po posameznih vrtinah ter podatek o začetku in morebitnem prenehanju izvajanja dejanske rabe vode;
- višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 za potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda ali za rabo termalne vode za dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti: povprečna letna temperatura podzemne vode na ustju vrtine (T) in letna količina izčrpane podzemne vode iz posamezne vrtine, izražena v 1000 litrih, oziroma zmogljivost objekta za črpanje za obdobje, ko ni na razpolago meritev načrpane podzemne vode, čisti letni prihodek od izvajanja kopališke dejavnosti in dejavnosti naravnega zdravilišča, ki je izkazan v izkazu poslovnega izida upravljavca kopališča in naravnega zdravilišča za leti 2014 in 2015 ter podatek o začetku in morebitnem prenehanju izvajanja dejanske rabe vode;
- višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 in izračun višine plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015 za rabo vode za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih za oskrbo s pitno vodo: količina prodanega piva v posameznem letu, izražena v m³, oziroma skupna količina prodane mineralne, izvirske, namizne vode in brezalkoholne pijače v posameznem letu, izražena v m³, ter podatek o začetku in morebitnem prenehanju izvajanja dejanske rabe vode;
- razlike plačil za leti 2014 in 2015 v primeru izdane koncesije: podatki o dejanski rabi vode pred podelitvijo koncesije za leti 2014 in 2015 in podatki o številki koncesijske pogodbe ter podatki iz prve in druge alinee tega odstavka.

(3) Podatke iz prejšnjega odstavka je treba predložiti za leto 2014 najpozneje do 15. oktobra 2015, za leto 2015 pa do 31. januarja 2016 na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ministrstva.

199.s člen
(postopek ugotavljanja pravilnosti podatkov)

Postopek ugotavljanja pravilnosti predloženih podatkov iz prejšnjega člena se izvede ob smiselni uporabi določb 199.h člena tega zakona. Za preveritev resničnosti podatkov se uporabijo tudi podatki, ki so jih pravne ali fizične osebe poslale na podlagi tretjega odstavka 199.g člena tega zakona.

199.š člen
(odvzem vodne pravice)

(1) Če pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka 199.k člena tega zakona ne plača nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015, se koncesija odvzame v skladu s 147. členom tega zakona.

(2) Če pravna ali fizična oseba iz četrtega odstavka 199.k člena tega zakona ne plača nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015, se vodno dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti v skladu s 133. členom tega zakona.

(3) Če pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka 199.o člena tega zakona ne poravnava plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015, se vodno dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti v skladu s 133. členom tega zakona.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen
(prevzem uslužbencev, nalog, opreme in dokumentacije)

(1) Akti o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter Odlok o preoblikovanju Vodnogospodarskega inštituta, družbe za gospodarjenje z vodami, d.o.o., v javni zavod "Inštitut za vode Republike Slovenije" (Uradni list RS, št. 26/03 in 6/12) se morajo uskladiti z določbami spremenjenega 160. člena zakona najpozneje do 1. januarja 2016.

(2) Ministrstvo najkasneje do 1. januarja 2016 od Inštituta za vode prevzame:

- naloge, povezane z izdelavo načrtov upravljanja voda, naloge v zvezi s podeljevanjem vodnih pravic in izdajanjem vodnih soglasij, določanjem meje vodnih in priobalnih zemljišč ter naloge, povezane z določitvijo parcele vodnega zemljišča;
- javne uslužbence, ki v Inštitutu za vode do prevzema na ministrstvo opravljajo naloge iz prejšnje alineje;
- vse nepremičnine, s katerimi upravlja,

- opremo, dokumentacijo (študije, strokovne podlage, arhiv), zbirke podatkov in evidence, ki so se financirali iz Sklada in proračuna Republike Slovenije.

(2) Javnim uslužbencem iz druge alineje prejšnjega odstavka z dnem prevzema preneha delovno razmerje v Inštitutu za vode. Naslednji dan po prenehanju delovnega razmerja v Inštitutu za vode prevzeti javni uslužbenci brez objave ali javnega natečaja sklenejo delovno razmerje na ministrstvu za delovna mesta, ki so določena v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji, za katera izpolnjujejo pogoje. Prevzeti javni uslužbenci, ki sklenejo delovno razmerje na uradniških delovnih mestih, se imenujejo v najnižji uradniški naziv delovnega mesta.

16. člen

(poraba sredstev Sklada)

Določbe spremenjenega tretjega odstavka 162. člena zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2016.

17. člen

(predpisa ministra)

(1) Minister izda predpis iz novega desetega odstavka 21. člena zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do uveljavitve predpisa iz prejšnjega odstavka se uporablja Pravilnik o metodologiji za določanje nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/11, 18/13 in 59/14).

18. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V novem drugem odstavku 4. člena je dodana pravna podlaga, ki bo omogočila teritorialno izvajanje upravnih nalog, ki jih bo izvajala Direkcija RS za vode. Zahteva, da se zagotovi pravna podlaga za opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, v izpostavah, je določena v tretjem odstavku 43. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14 in 90/14).

K 2. členu

Določba predvideva, da se iz Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 86/10) izvzame področje pridobivanja vodnih in

priobalnih zemljišč, razpolaganja z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju ministrstva, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra in obremenjevanje vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, s služnostmi in stavbnimi pravicami.

Razpolaganje z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju ministrstva, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra pridobivanje in obremenjevanje s stvarnimi služnostmi vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva se izvaja po dveh različnih predpisih. Postopek z ustanavljanjem služnosti poteka po Zakonu o vodah, do sedaj veljavna določba je že predvidevala, da se za obremenjevanje s služnostmi ne uporabljajo predpisi o razpolaganju s stvarnim premoženjem; postopek z obremenjevanjem vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva s stavbnimi pravicami pa po Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Zakon o vodah opredeljuje tudi pravila razpolaganja z vodnimi in priobalnimi zemljišči, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra v upravljanju ministrstva. Za upravljanje z vodnimi in priobalnimi zemljišči v lasti države, je potrebno določiti enotno metodologijo za določanje vrednosti teh zemljišč in nadomestil.

Določanje višine nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih se izvaja na podlagi Pravilnika o metodologiji za določanje nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/11, 18/13 in 59/14). Za določanje vrednosti vodnih in priobalnih zemljišč v postopku pridobivanja in razpolaganja z navedenimi zemljišči ter določanje nadomestil zaradi obremenjevanja s stavbnimi pravicami, pa je treba sprejeti metodologijo. V novem desetem odstavku 21. člena je tako določena pravna podlaga za omenjeno metodologijo.

Glede na specifičnost vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva in javnega interesa, ki narekuje upravljanje s temi zemljišči in izločitev iz pravnega prometa, je ureditev po predpisih o stvarnem premoženju države neustrezno. Postopek po veljavni ureditvi je neustrezen glede na potrebe ravnanja s temi zemljišči in ne omogoča učinkovitega usklajevanja zemljiškopravnega stanja z dejanskim. Voda kot naravna entiteta ves čas spreminja svojo lokacijo in nosi režim s seboj zato poseben problem predstavljajo zadeve iz preteklosti, ki so povzročile neskladnost med pravnim in dejanskim stanjem. Do sprememb prihaja zaradi naravnih danosti kakor tudi zaradi človekovega delovanja. Upravljavca še vedno bremeni 700 nerešenih vlog iz preteklih desetletij, ko se ni usklajevalo pravno in dejansko stanje. Največjo oviro predstavlja dolžnost uradnega ocenjevanja po zakonu, ki ureja stvarno premoženje države. Ocenjevanje pa predstavlja tudi velik strošek bodisi za državo bodisi za posameznika. Kot problematična se izkazuje tudi ureditev menjav po veljavni ureditvi, ker ne upošteva specifične vezane na vodna in priobalna zemljišča.

Predlagana ureditev bo omogočila enotno obravnavanje ravnanja (vključno z obremenjevanjem s stvarnimi pravicami) vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva.

Ministrstvo tudi pripravlja evidence vodnih zemljišč. Evidenca vodnih zemljišč v skladu z veljavnimi predpisi je v zaključni fazi priprave. Do konca leta 2015 bo približno 75% vodnih zemljišč popisanih in uvrščenih v evidenco, preostala vodna zemljišča bodo v evidenco vključena v prihodnem letu.

K 3. členu

S predlaganim novim 96.a členom se opredeljuje obdobje, ki je sedaj na zakonski ravni neurejeno, to je obdobje po zaključku intervencije zaradi škodljivega delovanja, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter pred izvedbo sanacije posledic škodljivega delovanja voda, ki se izvaja po Zakonu o vodah. Nepokrito je ostalo obdobje, ko se intervencija po predpisih, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami zaključijo, interventna dela na vodah pa se še niso

zaključila, obenem pa obstaja še vedno povečana stopnja ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda.

Novi 96.a člen tako na podoben način kot je to urejeno v 95. členu, določa obveznosti države v zvezi z izrednimi ukrepi po zaključku intervencije zaradi škodljivega delovanja voda. Izredne ukrepe izvaja država neposredno ali preko izvajalcev obvezne gospodarske javne službe urejanja voda. Opredeljene so naloge, ki se izvajajo v tem obdobju. Ta faza se zaključi s fazo sanacije posledic škodljivega delovanja voda, ki je urejena v 97. členu Zakona o vodah. Za financiranje izvajanja izrednih ukrepov se predvideva sistemska sprememba in sicer financiranje iz proračunskih rezerv.

K 4. členu

Že podeljena vodna pravica se lahko prenese na drugo osebo, ki izpolnjuje pogoje. Vendar pa za prenos vodne pravice, ki je bila podeljena z vodnim dovoljenjem, ni potrebno, da se izda novo vodno dovoljenje, kar terjaja ponovno preučitev vseh pogojev rabe vode, pač pa zgolj pogojev, ki se nanašajo na osebo, na katero naj se vodna pravica prenese. Enako že velja za vodne pravice, podeljene s koncesijo. S spremembo se tudi pri vodnih pravicah, podeljenih z vodnim dovoljenjem, zagotovi kontinuiteto pravice na enak način, kot to velja za vodne pravice, podeljene s koncesijo.

Zaradi spremembe prvega odstavka je potrebna tudi sprememba tretjega odstavka.

K 5. členu

V primeru posebne rabe vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, je lahko imetnik vodne pravice samo občina ali država (novi šesti odstavek 125. člena). Vsebina, ki se nanaša na obveznost pridobitve vodne pravice občine, je sicer že opredeljena v Uredbi o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12) in sicer v drugem odstavku 4. člena. Prav tako se določba v praksi že izvaja. Po svoji vsebini pa gre za določbo, ki je zakonska materija, zato je bila potrebna ureditev na zakonski ravni. Občina ima obveznost zagotavljanja javne službe oskrbe s pitno vodo, zato je občina tista, ki mora določiti in izbrati izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo v obdobju izvajanja vodne pravice. V posamičnih primerih, ko zagotavljanje oskrbe s pitno vodo (zadeve obrambe, vojske) je potrebno zagotoviti, da vodno pravico pridobi država.

Dopolnitev namenov rabe vode v novem sedmem odstavku 125. člena sledi razvoju tehnologije na področju rabe vode in omogoča pridobitev vodnega dovoljenja za lastno oskrbo s pitno vodo ali za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, z novim načinom pridobivanja pitne vode s postopkom razsoljevanja. Enako velja tudi za rabo vode za tehnološke namene.

K 6. členu

Vodna pravica je pravica do posebne rabe vode, ki se pridobi z vodnim dovoljenjem ali koncesijo. Vodno dovoljenje je torej upravni akt, ki vzpostavlja vodno pravico; gre torej za na zunaj razpoznavnega nosilca vsebine - pravica. O načinih prenehanja (veljavnosti) upravnega akta navadno govorimo v povezavi s pravnimi sredstvi, ki jih vsebujejo pravila upravnega procesnega prava, medtem ko so vsebina veljavnega 135. člena dejansko primeri prenehanja vodne pravice in ne akta, ki jo vsebuje (vodnega dovoljenja). Iz tega razloga je treba spremeniti naslov in uvodni stavek 135. člena tako, da bo izražal njegovo pravo vsebino. Isti razlog narekuje spremembo 5. točke prvega odstavka.

Črtanje 8. točke prvega odstavka 135. člena pa je posledica spremembe iz 121. člena. Že veljavni zakon vsebuje logični nesmisel: vodno dovoljenje preneha s prenosom vodnega dovoljenja. S spremenjenim 121. členom se vodna pravica prenese na

podlagi odločbe. Prenos torej ne povzroči njenega prenehanja, pač pa jo kontinuirano izvaja novi imetnik na podlagi odločbe. Prenos torej ni primer prenehanja vodne pravice.

Drugi odstavek določa način, na katerega dejstvo prenehanja vodne pravice postane navzven razpoznavno. Pri večini primerov prenehanja izda ministrstvo o tem odločbo prenehanju. Pri prenehanju vodne pravice z odvzemom vodnega dovoljenja (4. točka) gre za odločbo o odvzemu. Le v primeru izteka roka, za katerega je bilo vodno dovoljenje izdano (2. točka), prenehanje vodne pravice povzroči potek časa – trenutek prenehanje vodne pravice je navzven razpoznavno že iz vodnega dovoljenja, s katerim je bila vodna pravica podeljena.

Zaradi obsega investicij, potrebnih za izvedbo oskrbe s pitno vodo s postopkom razsoljevnja, je predvidena izjema na območjih, kjer prihaja do pomanjkanja pitne vode.

K 7. členu

Sprememba 142. člena omogoča spremembo koncesije tudi zaradi spremembe predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda, predvsem v delu, ki se nanaša na ekonomsko vrednotenje rabe vodnega ali morskega dobra.

Oblikovanje cenovne politike je del 9. člena Direktive 2000/60/ES. Ob tem je potrebno upoštevati tudi zahteve iz Priloge III. 9. člena te direktive, ki je predhodni pogoj za črpanje sredstev iz skladov EU. Pogoj velja za sredstva za vodni sektor in sredstva za kmetijstvo.

Za izpolnitev 9. člena Direktive 2000/60/ES je potrebno oceniti povračilo finančnih stroškov in povračilo okoljskih stroškov in stroškov vira. Te ocene je potrebno pripraviti za vse storitve, povezane z obremenjevanjem voda (v RS je teh storitev trenutno 26). Pri tem je potrebno upoštevati dolgoročne napovedi ponudbe in povpraševanja po vodi. Če prispevek posamezne storitve, povezane z obremenjevanjem voda, ni ustrezen se predlaga dvig cen dajatev ali se utemelji izjeme po 9. členu. Izjeme je možno utemeljiti le, če s tem doseganje ciljev Direktive 2000/60/ES ne bo ogroženo. Pri izpolnjevanju zahtev 9. člena ne gre le za pripravo strokovnih podlag, temveč so potrebne določene politične odločitve (predvsem odločitve o ustreznosti prispevkov posameznih storitev in utemeljevanju izjem) in spremembe predpisov. Cenovno politiko se povzame v načrt upravljanja voda.

K 8. členu

Vodna knjiga je izvorna evidenca o vodnih pravicah. Imetniki vodnih pravic so zavezanci za plačilo za vodno pravico in vodno povračilo. Učinkovito pobiranje teh dajatev pa ni mogoče brez enoličnega identifikacijskega znaka imetnikov vodnih pravic, ki ga zagotavlja davčna številka. Predvsem za namen pobiranja plačil za vodno pravico, ki se pridobi z vodnim dovoljenjem, ki jo pridobijo fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, pridobiti tudi matično številko, zaradi pridobivanja podatkov, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti fizične osebe.

K 9. členu

Za učinkovito pobiranje plačil za vodno pravico in vodno povračilo je nujno potreben enoličen identifikacijski znak imetnikov vodnih pravic, ki ga zagotavlja davčna številka. Predvsem za namen pobiranja plačil za vodno pravico, ki se pridobi z vodnim dovoljenjem, ki jo pridobijo fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, pridobiti tudi matično številko, zaradi pridobivanja podatkov, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti fizične osebe.

K 10. členu

Inštitut za vode RS je v skladu prvim odstavkom 160. člena veljavnega zakona dosedaj opravljal naslednje naloge:

- strokovne naloge, povezane z izdelavo načrtov upravljanja z vodami,
- strokovne naloge, povezane z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka in druge naloge v zvezi s podeljevanjem vodnih pravic in izdajanjem vodnih soglasij,
- strokovne naloge, povezane z določanjem meje vodnih in priobalnih zemljišč,
- strokovne naloge, povezane z določitvijo parcele vodnega zemljišča,
- opravlja druge dejavnosti v skladu z ustanovitvenim aktom.

Z novelo zakona se bodo v skladu s sklepom Vlade RS vse naloge (razen nekaterih nalog iz 5. alineje prvega odstavka 160. člena) kot so bile določene v prvem odstavku 160. člena veljavnega zakona prenesle na novoustanovljeni organ v sestavi ministrstva, Inštitut za vode RS pa bo v bodoče v skladu z letnim programom dela opravljal naslednje naloge:

- 1. sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z izdelavo načrtov upravljanja z vodami**, kar podrobneje vključuje:
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z načrtom upravljanja voda;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s podrobnejšimi načrti upravljanja z vodami;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z načrtom upravljanja z morskim okoljem;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s podrobnejšim načrtom zmanjševanja ogroženosti pred poplavami;
- 2. sodelovanje pri strokovnih nalogah, povezane z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka**, kar podrobneje vključuje:
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z načinom spremljanja ekološko sprejemljivega pretoka;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s poročanjem ekološko sprejemljivega pretoka;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s kriteriji določitve ekološko sprejemljivega pretoka;
- 3. opravlja druge dejavnosti v skladu z ustanovitvenim aktom**, kar podrobneje vključuje:
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s pripravo razvojnih programov na področju voda,
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s podeljevanjem vodnih pravic;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z izdajanjem vodnih soglasij;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z določanjem parcel vodnih zemljišč;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih s pripravo predpisov s področja upravljanja z vodami;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z vzpostavitvijo evidenc s področja upravljanja z vodami;
 - sodelovanje pri pripravi metodologij, povezanih z izvajanjem evropskega pravnega reda na področju upravljanja z vodami in varstva okolja;

Z združitvijo vseh z zakonom določenih nalog se bo zagotavljala večja učinkovitost izvajanja teh nalog in boljša komunikacija pri izvajanju teh nalog s končnimi uporabniki (prebivalstvo, gospodarstvo, investitorji, itd.).

Inštitut za vode bo tako ohranil vse reference in nadaljeval z izvajanjem že potekajočih projektov (financiranih iz raznih virov – tržni in razvojni, evropski projekti bilateralnega in makroregionalnega sodelovanja, itd.), skladno s prvim odstavkom 159. člena pa bo še v bodoče izvajal razvojne naloge ter strokovne naloge v določenem obsegu. Naloge Inštituta za vode se bodo s predlaganimi spremembami zakona uskladile v Odloku o preoblikovanju Vodnogospodarskega inštituta, družbe za gospodarjenje z vodami, d.o.o., v javni zavod "Inštitut za vode Republike Slovenije". .

K 11. členu

Dopolnitev drugega odstavka 161. člena je v neposredni povezavi s 3. členom – novim 96. a členom, ki določa nalogo gospodarske javne službe urejanja voda - izvedbo izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda. Če po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda še obstaja povečana stopnja ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, je potrebno zagotovi izvedbo izrednih ukrepov, ki pa jih zagotovi država neposredno ali kot obvezno gospodarsko javno službo. Pri opredelitvi stroškov za izvedbo programa gre za sistemsko spremembo.

K 12. členu

Določbo glede navajanja virov sklada kot namenskih prejemkov proračuna je treba uskladiti s spremenjenim devetim odstavkom 21. člena, tako da so to po novem: sredstva od prodaje vodnih in priobalnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, nadomestila za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom, plačila za vodne pravice in vodna povračila.

Sredstva sklada za vode, ki so se do sedaj namenjala za izvajanje strokovnih nalog in podlage Inštituta za vode, in so v svojem namenu bila namenjena za pokrivanje stroškov dela, materialnih in drugi stroškov, povezanih z izvedbo teh nalog, se v skladu s predlogano rešitvijo namenijo za delovanje organa v sestavi ministrstva, ki se ustanavlja, to je Direkcije RS za vode. Glede na to, da gre za sredstva v okviru obstoječega finančnega načrta Ministrstva za okolje in prostor izvedba reorganizacije na področju upravljanja z vodami ne bo imela zaznavnih javnofinančnih posledic.

Dosedanja vsebina 3. točke je črtana, kar predstavlja uskladitev s 95. do 98. členom Zakona o vodah.

K 13. členu

Z določitvijo nove obveznosti glede posredovanja podatkov v 199.r členu, je treba na novo določiti tudi kazensko določbo.

K 14. členu

Z novimi 199.k do 199.š členu se podaljšuje prehodno obdobje za plačevanje nadomestil za rabo vode in plačil za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj še za leti 2014 in 2015.

Določa se plačilo za dejansko rabo vode, za katero ni bila plačano plačilo za vodno pravico, in sicer kot:

- nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015 oziroma
- plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015.

Zavezanci:

- uporabniki vode za proizvodnjo pijač (lastni vir-koncesija, odvzem iz objektov za pitno vodo-vodno dovoljenje), kopališča, ogrevanje, ki vodo rabijo, pa še niso pridobili koncesije ali vodnega dovoljenja, morajo plačati *nadomestilo za rabo vode za leti 2014 in 2015*,
- uporabniki vode za proizvodnjo pijač, ki jim je bilo izdano vodno dovoljenje, za proizvodnjo pijač, pa niso plačali za vodno pravico, morajo plačati *plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015*,
- pravna ali fizična oseba iz četrtega odstavka 199.b člena, ki ji je bilo vodno dovoljenje za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, izdano med 22. decembrom 2013 in 31. decembrom 2015.

Obe plačili se nanašata na obdobje dejanske rabe vode v letih 2014 in 2015.

Obe plačili se plačata na podlagi:

- koncesijske pogodbe ali aneksa, če gre za koncesije, oziroma
- odločbe, če gre za vodna dovoljenja.

Obračun razlike plačil:

Zaradi zagotovitve enakega obravnavanja imajo možnost zahtevati imetniki vodnih pravic, ki so jim bile podeljene vodne pravice in so koncesnino plačevali uveljavljati povrnitev razlike plačil. Upravičenci so imetniki vodnih pravic za rabo vode za proizvodnjo pijač, potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda, ki so pridobili koncesijo pred uveljavitvijo ZV-1C.

Vračilo razlike plačil se izvede na enak način kot plačilo nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 oziroma plačilo za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015.

V 199.m in 199.n členu je določen način oziroma formula za izračun višine nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 in plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015, in sicer posebej za rabo vode za proizvodnjo pijač in posebej za rabo vode za potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda.

Druge vsebine:

- določitev podatkov potrebnih za izračun nadomestila za rabo vode za leti 2014 in 2015 oziroma plačila za vodno pravico v primeru izdanih vodnih dovoljenj za leti 2014 in 2015.
- dopolnitev določb, ki se nanašajo na odvzem vodne pravice ter sankcioniranja v primeru kršitev zakonskih določb v delu, ki se dopolnjuje z novimi prehodnimi določbami- enako kot po ZV-1C.

K 15. členu

Določba je prehodne narave glede na spremenjeni 160. člen Zakona o vodah. Opredeljene so naloge, ki jih je izvajal Inštitut za vode, ki se bodo prenesle na Direkcijo za vode RS po njeni ustanovitvi. Prav tako ureja tudi prenos opreme, dokumentacije, baz podatkov in evidenc, ki so se financirali iz sklada za vode, ter prostorov Inštituta za vode. Inštitut za vode RS je v okviru izvajanje svoje (javne) službe v skladu z letnim programom dela namreč ustvaril ogromno število baz podatkov, evidenc, nakupil

računalniško, strojno, pisarniško in drugo opremo za izvajanje teh nalog. S trenutkom, ko se te naloge prenašajo na ministrstvo oz. njegov organ v sestavi v ustanavljanju, je treba poskrbeti, da se vse te vsebine prenesejo na ministrstvo oz. nov organ, da se zagotovi nemoteno izvajanje teh nalog.

K 16. členu

Določba je prehodne narave in določa rok 1. januar 2016 kot začetek učinkovanja spremenjenega tretjega odstavka 162. člena. Do tega trenutka se sredstva Sklada porabljajo v skladu z dosedanjimi pravili.

K 17. členu

Določa se rok za sprejem metodologije za določanje vrednosti vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva ter nadomestil v postopkih pridobivanja, razpolaganja in obremenjevanja teh zemljišč s stvarnimi pravicami.

K 18. členu

Določba opredeljuje trenutek uveljavitve zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

4. člen (naloge države in lokalne skupnosti)

Upravljanje z vodami in vodnimi ter priobalnimi zemljišči je v pristojnosti države, razen tistih nalog, za katere je po tem zakonu pristojna lokalna skupnost.

21. člen (pravni režim naravnega in grajenega vodnega javnega dobra)

(1) Naravno in grajeno vodno javno dobro (v nadaljnjem besedilu: vodno dobro) lahko na način in ob pogojih, ki jih določa ta zakon, uporablja vsakdo tako, da ne vpliva škodljivo na vode, vodni režim in naravno ravnovesje vodnih ter obvodnih ekosistemov in ne omejuje enake pravice drugim (v nadaljnjem besedilu: splošna raba).

(2) Posebna raba vodnega dobra je mogoča samo na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije ob izpolnitvi pogojev iz prejšnjega odstavka, in če bistveno ne omejuje splošne rabe.

(3) Vodno dobro se lahko uporablja le tako, da nista ogrožena njegova substanca in izključena njegova naravna vloga.

(4) Vlada določi območje, kjer je splošna raba vodnega dobra omejena ali prepovedana, če je to potrebno zaradi varstva njegove naravne vloge, varovanja življenja ali zdravja ljudi, varstva pred onesnaževanjem, varstva pred škodljivim delovanjem voda, posebne rabe, in predpiše način in pogoje splošne rabe vodnega dobra na tem območju.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko lokalna skupnost predpiše način in pogoje splošne rabe zamrznjenih površin površinskih voda.

(6) Z aktom o podelitvi vodne pravice lahko organ, ki ga je izdal, naloži imetniku vodne pravice, da mora na območju njenega izvajanja dopustiti splošno rabo, če s tem ni ogroženo življenje in zdravje ljudi, ali če to bistveno ne poslabša pogojev njenega izvajanja.

(7) Grajeno vodno dobro mora lastnik ali drug posestnik redno vzdrževati, tako da se ohranja njegov namen.

(8) Vodno zemljišče v lasti države ni v pravnem prometu.

(9) Za ustanovitev stvarne služnosti na vodnih ali priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva se ne uporabljajo predpisi o razpolaganju z državnim premoženjem.

121. člen (prenos vodne pravice)

(1) Vodna pravica se lahko v celoti ali deloma prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje pogoje in merila, predpisana za njeno pridobitev. Vodna pravica se prenese z izdajo novega vodnega dovoljenja oziroma izdajo nove odločbe, če gre za koncesijo.

(2) Zahtevo za prenos vodne pravice predloži zainteresirana pravna ali fizična oseba, če je pridobila v posest objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica. Če se

vodna pravica prenaša pred izgradnjo objektov in naprav za njeno izvajanje, predloži zahtevo za prenos vodne pravice doseganji imetnik vodne pravice.

(3) Dosedanji imetnik vodne pravice izvaja vodno pravico do dokončnosti novega vodnega dovoljenja oziroma nove odločbe v primeru iz prvega odstavka tega člena.

125. člen (vodno dovoljenje)

(1) Vodno dovoljenje je treba pridobiti za neposredno rabo vode za:

1. lastno oskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba,
2. tehnološke namene,
3. dejavnost kopališč,
4. pridobivanje toplote,
5. namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin,
6. izvajanje športnega ribolova v komercialnih ribnikih,
7. pogon vodnega mlina, žage ali podobne naprave,
8. gojenje sladkovodnih in morskih organizmov,
9. pristanišče in vstopno-izstopno mesto po predpisih o plovbi po celinskih vodah,
10. zasneževanje smučišča,
11. proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, in
12. drugo rabo, ki presega splošno rabo po tem zakonu, pa zanjo ni treba pridobiti koncesije po tem zakonu in ne gre za posebno rabo, za katero v skladu s petim odstavkom 108. člena tega zakona pridobitev vodne pravice ni potrebna.

(2) Vodno dovoljenje je treba pridobiti za vsako posebno rabo vode iz prejšnjega odstavka in prvega odstavka 136. člena tega zakona, tudi v primerih rabe vode iz prvega odstavka 118. člena tega zakona, če odvzete količine vode presegajo prag, ki ga določi minister s predpisom.

(3) Imetnik vodne pravice iz 3. točke prvega odstavka tega člena sme zaračunavati in pobirati vstopnino za kopanje samo v primeru, če je za njeno izvajanje zgradil objekt.

(4) Za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v vode je treba pridobiti dovoljenje po predpisih s področja varstva okolja.

(5) Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo dovoljenja za poseg v prostor, skladno s predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov.

135. člen (prenehanje vodnega dovoljenja)

(1) Vodno dovoljenje preneha:

1. če imetnik ni začel z rabo vode v roku, določenem v dovoljenju, ali v roku dveh let od njegove dokončnosti ni pridobil dovoljenja za poseg v prostor in graditev objektov, ali dve zaporedni leti ne izvaja vodne pravice,
2. ko izteče rok, za katerega je bilo vodno dovoljenje izdano, če se ne podaljša,
3. če se imetnik odpove pridobljeni vodni pravici,
4. v primeru odvzema,
5. vodno dovoljenje za lastno oskrbo s pitno vodo preneha z nastankom obveznosti priključitve na javni vodovod po predpisih o oskrbi s pitno vodo,

6. z možnostjo priključitve namakalnih območij na veliki namakalni sistem, ko je ta dan v uporabo, če gre za vodno dovoljenje za male namakalne sisteme ali za individualno namakanje kmetijskih zemljišč,
7. s smrtjo fizične osebe, če v enem letu po smrti fizične osebe ni bil podan predlog iz prvega odstavka 121.a člena tega zakona, ali prenehanjem pravne osebe ali
8. s prenosom vodnega dovoljenja.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo odločbo o prenehanju vodnega dovoljenja, razen v primerih iz 2. točke prejšnjega odstavka.

142. člen **(sprememba koncesije)**

(1) Koncesija se lahko spremeni s spremembo koncesijskega akta ali s spremembo koncesijske pogodbe.

(2) Koncesijski akt se lahko spremeni:

1. če se spremenijo predpisani pogoji rabe vode ali naplavin,
2. če to zahteva varstvo voda ali varstvo pred škodljivim delovanjem voda v javno korist,
3. če se spremeni višina osnove za izračun plačila za koncesijo ali
4. zaradi uskladitve s predpisi, ki urejajo koncesijo ali rabo naravnih dobrin.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se podaljša čas trajanja koncesije ali zniža plačilo za koncesijo.

(4) V primeru iz drugega odstavka tega člena koncedent in koncesionar skleneta novo pogodbo, s katero medsebojna razmerja prilagodita spremenjenim pogojem, ki so določeni z novim koncesijskim aktom.

(5) V primerih iz drugega odstavka tega člena koncesionar nima pravice do odškodnine.

154. člen **(vodna knjiga)**

(1) Vodno knjigo sestavlja evidenca o podeljenih vodnih pravicah in izdanih vodnih soglasjih ter zbirka listin.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke iz listin, zlasti pa:

1. firmo in sedež ali osebno ime in naslov imetnika vodne pravice ali pridobitelja vodnega soglasja,
2. obseg in čas trajanja vodne pravice,
3. poseg, za katerega je bilo izdano vodno soglasje.

(3) Podatki iz prejšnjega odstavka, za katere velja varstvo osebnih podatkov v skladu s predpisi na področju varstva osebnih podatkov, se vodijo samo za namene, določene s tem zakonom, in se ne brišejo.

(4) Zbirko listin iz prvega odstavka tega člena sestavljajo izdana vodna dovoljenja, odločbe o izboru koncesionarja in koncesijske pogodbe ter izdana vodna soglasja.

157.a člen
(dostop do osebnih in drugih podatkov)

(1) Ministrstvo ima, na podlagi zahteve, od upravljavca centralnega registra prebivalstva in upravljavca zbirk podatkov o pravnih osebah, pravico dobiti naslednje podatke: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, državljanstvo, podatek o smrti in podatek o spremembah, oziroma naziv pravne osebe, naslov sedeža, matično številko pravne osebe, podatek o prenehanju in podatek o spremembah teh podatkov. Ministrstvo ima na podlagi zahteve od upravljavca davčnega registra pravico pridobiti davčno številko imetnika vodne pravice ali upravičenca do evidentirane posebne rabe vode za zavezanca za vodno povračilo ali plačilo za vodno pravico.

(2) Ministrstvo lahko pridobiva in obdeluje podatke iz prejšnjega odstavka zaradi priprave aktov o zavarovanih varstvenih in ogroženih območjih po tem zakonu, zaradi programa ukrepov, podrobnejših načrtov upravljanja voda, priprave in vzdrževanja vodnega katastra in vodne knjige ter postopkov za izdajo vodnih pravic ter evidentiranja posebne rabe vode in pobiranja plačil za vodno pravico in vodnih povračil.

160. člen
(naloge Inštituta za vode)

(1) Inštitut za vode opravlja naslednje naloge:

1. strokovne naloge, povezane z izdelavo načrtov upravljanja z vodami,
2. strokovne naloge, povezane z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka in druge naloge v zvezi s podeljevanjem vodnih pravic in izdajanjem vodnih soglasij,
3. strokovne naloge, povezane z določanjem meje vodnih in priobalnih zemljišč,
4. strokovne naloge, povezane z določitvijo parcele vodnega zemljišča,
5. opravlja druge dejavnosti v skladu z ustanovitvenim aktom.

(2) Podrobnejša opredelitev in predvideni obseg nalog iz prejšnjega odstavka se določijo v letnem programu dela Inštituta za vode, ki ga pripravi ministrstvo.

161. člen
(javne službe)

(1) Država zagotavlja izvajanje javnih gospodarskih služb iz tega zakona.

(2) Javne gospodarske službe iz prejšnjega odstavka so:

1. obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin (tretji odstavek 81. člena),
2. obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda (prvi odstavek 93. člena),
3. izvedba izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda (prvi odstavek 95. člena),
4. vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč (prvi odstavek 98. člena),
5. zagotavljanje vodovarstvenega nadzora (prvi odstavek 177. člena).

(3) Vlada določi način in pogoje izvajanja javnih služb iz prejšnjega odstavka skladno z zakonom.

(4) Vrste in obseg del javnih služb iz drugega odstavka tega člena se opredeli v programu del, ki ga pripravi ministrstvo na podlagi programa ukrepov iz 57. člena tega zakona.

(5) Ne glede na določbe 98. in 161. člena tega zakona se naloge iz 4. in 5. točke drugega odstavka 98. člena tega zakona, ki se izvajajo na morju, opravljajo v organu v sestavi ministrstva, pristojnega za pomorstvo, kot specializirane strokovne naloge tega organa.

162. člen (Sklad za vode)

(1) Ministrstvo upravlja s Skladom za vode (v nadaljnjem besedilu: Sklad), ki se za nedoločen čas ustanovi kot proračunski sklad, skladno z zakonom.

(2) Viri Sklada so namenski prejemki proračuna in so: plačila za vodne pravice v delu, ki pripada državi, sredstva od prodaje vodnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, ter plačil za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in vodna povračila.

(3) Sredstva Sklada se porabljajo za financiranje:

1. vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
2. gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
3. izvajanje javnih gospodarskih služb iz prejšnjega člena,
4. gradnje in posodobitve vodnih zadrževalnikov namenjenih za namakanje kmetijskih zemljišč, ki so državna vodna infrastruktura,
5. nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
6. strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen,
7. medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja ter
8. drugih posameznih strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona.

181. člen

(1) Z globo od 4.000 evrov do 125.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki stori prekršek, če:

1. izvaja splošno rabo voda na območju, kjer je prepovedana ali omejena ali v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji, kjer je tako določeno s predpisom vlade (četrti odstavek 21. člena);
2. vzpostavi prejšnje stanje brez dovoljenja ministrstva (24. člen);
3. ne dopusti začasne uporabe svojega zemljišča (25. člen);
4. ovira neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega ali morskega dobra ali ne dopusti splošne rabe vodnega ali morskega dobra (prvi in drugi odstavek 38. člena);
5. na vodnem ali priobalnem zemljišču postavlja objekte ali druge ovire, ki preprečujejo prost prehod ob vodnem ali morskem dobru (tretji odstavek 38. člena);
6. izvajalcu javne službe ne dovoli izvajanja z javno službo povezanih del ali ne omogoča neškodljivega dostopa na vodno, priobalno ali drugo zemljišče (prvi odstavek 39. člena);
7. ne dopusti uporabe svojih objektov in naprav, postavitve in obratovanja za izvedbo raziskav potrebnih merilnih naprav, izkopnih in vrtnih del, poskusnih črpanj, odvzema vzorcev tal in drugih del, povezanih s sledilnimi preizkusi in širjenjem snovi (prvi in drugi odstavek 40. člena);
8. rabi ali izkorišča vodo naravnih jezer, ribnikov, mlak in drugih naravnih vodnih zbiralnikov, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, tako da bi se lahko poslabšalo njihovo ekološko ali kemijsko stanje (četrti odstavek 64. člena);
9. gnoji ali uporablja sredstva za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v nasprotju z določbami 65. člena;
10. po celinskih vodah prevaža tovor ali izvaja vožnjo s plovili na motorni pogon v nasprotju s prvim odstavkom 66. člena;
11. pere vozila in druge stroje in naprave v površinskih vodah ali na vodnih in priobalnih zemljiščih v nasprotju s 67. členom;
12. izliva, odlaga ali odmetava v vode snovi ali predmete, ki lahko ogrožajo življenje in zdravje ljudi, vodnih in obvodnih organizmov, ovirajo pretok voda ali ogrožajo vodne objekte in naprave; ali če izliva, odlaga ali odmetava odpadke, razen, če je s predpisi, ki urejajo varstva okolja, določeno drugače (prvi odstavek 68. člena);

13. na vodnem ali priobalnem zemljišču odlaga ali pretovarja nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki; odlaga ali odmetava odkopne ali odpadne materiale ali druge podobne snovi ali če odlaga odpadke (drugi odstavek 68. člena);
14. ravna v nasprotju z omejitvami in prepovedmi iz 74., 76., 77.a in 79.b člena;
15. kot zavezanec v roku dveh mesecev po vložitvi zahtevka za izplačilo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti oziroma po odobritvi sheme pomoči s strani Komisije, ne predloži v podpis pogodbe o nadomestilu za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti upravičencu, ki izpolnjuje predpisane pogoje, v skladu s predpisom iz osmega odstavka tega člena (šesti odstavek 79. člena);
16. na vodnem ali priobalnem zemljišču izvaja dejavnosti ali posege v nasprotju s 84. členom;
17. izvaja dejavnost ali posega v prostor na ogroženem območju v nasprotju s pogoji, določenimi v aktu vlade (drugi odstavek 85. člena);
18. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 87. člena;
19. ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 88. člena;
20. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 89. člena;
21. ravna v nasprotju z določbami 100. člena;
22. ravna v nasprotju z določbami 101. člena;
23. ne dopusti splošne rabe v času, ko je presihajoče jezero prekrito z vodo (106. člen),
24. krši predpisan način in pogoje rabe vodnega ali morskega dobra za plovbo (drugi odstavek 107. člena);
25. rabi vodo, ne da bi jo evidentiral ali brez vodnega dovoljenja ali koncesije ali v nasprotju s pogoji, namenom, načinom ali zunaj obsega, za katerega je bila podeljena vodna pravica oziroma je bila ta evidentirana, ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico ali evidentirano posebno rabo uporablja nekdo drug ali redno ne spremlja odvzetih količin vode z merilno napravo in ne poroča elektronsko ministrstvu o odvzetih količinah vode, če je to predpisano (108. člen);
26. odvzema naplavine brez vodne pravice ali v nasprotju s pogoji, namenom, načinom ali zunaj obsega za katerega je bila podeljena vodna pravica ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico uporablja nekdo drug (prvi, tretji in četrti odstavek 108. člena);
27. krši začasne omejitve ali prekinitve izvajanja posebne rabe vode (prvi in drugi odstavek 111. člena);
28. raziskuje podzemne vode brez dovoljenja za raziskave ali v nasprotju s pogoji iz dovoljenja ali če ne uporablja načrpane vode samo za raziskave ali če ne predaja pridobljenih podatkov ministrstvu (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 115. člena);
29. ne obvesti ministrstva o odkritju podzemne vode v predpisanem roku ali če ne dopusti izvedbe analiz ali zagotovi odrejenih ukrepov zavarovanja odkritih vodnih virov; če ne dopusti zavarovanja in izkoriščanja podzemnih voda za oskrbo s pitno vodo; če ne dopusti del, ki so potrebna zaradi evidentiranja vodnega vira (prvi, drugi in peti odstavek 116. člena);
30. ne dopusti rabe vode, ki se nahaja na njegovem zemljišču, za oskrbo s pitno vodo tudi drugi osebi z območja, kjer ni zagotovljeno izvajanje lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo, pa to omogoča izdatnost vodnega vira (drugi odstavek 117. člena);
31. odvzema vodo v nasprotju z določbami 118. člena;
32. izvede poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, brez vodnega soglasja ali v nasprotju z njim (prvi odstavek 150. člena);
33. v roku iz tretjega odstavka 199.g člena tega zakona ne posreduje ali posreduje napačne podatke iz prvega in drugega odstavka 199.g člena (199.g člen).

(2) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 eurov do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba v državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 400 eurov do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Pristojni inšpektor in vodovarstveni nadzornik smeta v okviru pristojnosti za nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona zaseči predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek ali so z njim nastali. Z zaseženimi predmeti se ravna skladno z določbami zakona, ki ureja prekrške.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah naj Državni zbor RS obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki pa so nujno potrebne, z vidika izvršitve sklepa Vlade Republike Slovenije, ki določa reorganizacijo na področju upravljanja z vodami, št. 35500-1/2015/17 z dne 5.3.2015. Sklep opredeljuje začetek delovanja Direkcije RS za vode, ki naj bi s 1.1.2016 kot organ v sestavi MOP začela izvajati naloge upravljanja z vodami. Poleg navedenega novela zakona podaljšuje prehodno obdobje plačil za rabo vode (nadomestila) za leti 2014 in 2015, saj veljavna zakonodaja zajema obdobje le do 31.12.2013. Predlagani zakon obravnava v tem delu zelo ozek krog naslovnikov, s katerimi je bilo gradivo predhodno intenzivno obravnavano. V zvezi z znižanjem stroškov za delovanje občin na področju obračunavanja nadomestil za stavbne pravice sprememba zakona zagotavlja pravno podlago, da se iz Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti izvzamejo stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih ter druga ravnanja s temi zemljišči ter zagotavlja pravno podlago za pripravo in sprejem aktov, potrebnih za izvedbo vseh aktivnosti v času povečane stopnje ogroženost.

VI. PRILOGE

Podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade

Pravilniki

- osnutek Pravilnika o metodologiji za določanje vrednosti vodnih in priobalnih zemljišč v postopkih ravnanja s temi zemljišči.